

Agencija za odgoj i obrazovanje
Education and Teacher Training Agency

Donje Svetice 38, 10000 Zagreb, Croatia
TEL +385 (0)1 2785 000 | FAX +385 (0)1 2785 001
WEB www.azoo.hr
MB 1778129 | ŽR 1001005-1563200794

Program rada za 2014.
Agencija za odgoj i obrazovanje

S A D R Ž A J

1. UVOD	1
2. MISIJA I VIZIJA	2
3. ORGANIZACIJSKA STRUKTURA, UNUTARNJI USTROJ I OPĆI PODATCI	4
4. LJUDSKI POTENCIJALI	7
5. PROGRAMSKI CILJEVI	8
6. DJELATNOSTI AZOO-A	11
7. STRUČNO USAVRŠAVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH RADNIKA	13
8. STRUČNI ISPITI ZA ODGOJNO-OBRAZOVNE RADNIKE	23
9. POSTUPAK NAPREDOVANJA ODGOJNO-OBRAZOVNIH RADNIKA	26
10. STRUČNO-PEDAGOŠKI NADZOR	26
11. NATJECANJA I SMOTRE	27
12. NAKLADNIČKA DJELATNOST	31
13. PROVEDBA NACIONALNIH PROGRAMA	32
14. PROJEKTI I ISTRAŽIVANJA	36
14.1. Međunarodni projekti	46
15. MEĐUNARODNA SURADNJA	55
16. RAD U STRUČNIM TIJELIMA I POVJERENSTVIMA	56
17. AKTIVNOSTI U SVRHU PROFESIONALNOG I OSOBNOG RAZVOJA ZAPOSLENIKA AZOO-a	58

18. OPĆI AKTI I PROVEDBENI PROPISI	60
19. OSTALE PLANIRANE AKTIVNOSTI	60
20. PRILOZI	63

Imenice korištene u ovome Programu kao što su primjerice: učenik, odgojno-obrazovni radnik, odgojitelj, učitelj, nastavnik, stručni suradnik, ravnatelj i savjetnik podrazumijevaju rodnu razliku

Agencija za odgoj i obrazovanje

1. UVOD

Agencija za odgoj i obrazovanje pripremila je godišnji program rada s ciljem određivanja jasnih smjernica razvoja koje će biti u skladu s potrebama hrvatskog društva i odgojno-obrazovnih radnika. Program rada se odnosi na razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2014. godine s jasno definiranim ciljevima i aktivnostima kojima Agencija za odgoj i obrazovanje želi doprinijeti unapređivanju kvalitete odgoja i obrazovanja u Republici Hrvatskoj.

Uslijed društvenih promjena, odgojno-obrazovni radnici se suočavaju s povećanim zahtjevima i novim izazovima, a kako bi se uspješno s njima nosili, trebaju im nove kompetencije. Uspješan razvoj učiteljskih kompetencija temelji se na kvalitetnim strategijama razvoja sustava inicijalnog obrazovanja odgojno-obrazovnih radnika i **sustava stručnog usavršavanja**.

Nacionalni okvirni kurikulum za predškolski odgoj i obrazovanje te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje (NOK) iz 2010., usklađen s Europskim referentnim okvirom ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje, napravio je značajan pomak u kurikulskoj politici i planiranju s prijenosa znanja na razvoj kompetencija, što je doprinijelo promjenama u pristupu, načinu programiranja i organiziranja stručnog usavršavanja odgojno-obrazovnih radnika. NOK-om se uvodi načelo integriranog i interdisciplinarnog planiranja sadržaja učenja orijentiranog na ishod. U tom se kontekstu uloga Agencije za odgoj i obrazovanje prilagođava i mijenja.

Ulazak Hrvatske u Europsku uniju 1. srpnja 2013. otvara nove mogućnosti za razvoj odgojno-obrazovnog sustava u skladu s preporukama temeljnih dokumenata i inicijativama EU-a usmjerenih prema modernizaciji sustava obrazovanja i osposobljavanja radi povećanja broja zaposlenih i gospodarskog rasta. *Ulaganje u obrazovanje i osposobljavanje za razvoj vještina ključno je za poticanje rasta i konkurentnosti: vještine određuju sposobnost Europe za povećanje produktivnosti.* Kao dio šire strategije za gospodarski oporavak, države članice se pozivaju na *Ulaganje napora...u poboljšanje zapošljavanja, profesionalnog razvoja i općeg statusa učitelja i ravnatelja kako bi se povećala kvaliteta poučavanja i okruženja za učenje*

Smjernice rada i razvoja Agencije za odgoj i obrazovanje definirane u ovom programu su planirane u skladu s promjenama koje se događaju i koje će dogoditi u Hrvatskoj i Europi. Novi izazovi pozivaju na *pametnan, održiv i uključiv* rast kao i na nove načine učenja i poučavanja. Strateški cilj Agencije za odgoj i obrazovanje je pružanje potpore odgojno-obrazovnim radnicima u profesionalnom cjeloživotnom učenju i suvremenom stručnom usavršavanju kojem je cilj poboljšanje osobnih i profesionalnih kompetencija. Osposobljeni

odgojno-obrazovni radnici kvalitetnim poučavanjem stvaraju veću uporabnu vrijednost kod učenika koji će sutra stvarati veću materijalnu vrijednost.

Agencija će i dalje promicati vrijednosti koje su dugogodišnji zaštitni znak u području organiziranja i provedbe kvalitetnih stručnih usavršavanja:

Izvrsnost – standard izvedbe, zajedno s kreativnošću i inovativnošću

Povjerenje – povjerenje svih dionika u to da Agencija za odgoj i obrazovanje zna što treba učiniti, da radi uspješno te da svoje uspjehe može poboljšati oslanjajući se na svoj integritet, stručnost, potencijal i sposobnost svojih zaposlenika

Odgovornost – institucionalna i osobna odgovornost za kvalitetu aktivnosti usmjerenih profesionalnom učenju i razvoju odgojno-obrazovnih radnika

Motiviranost – intrinzična i ekstrinzična motivacija kao pokretačka snaga za kreativnost i usavršavanje koju treba pratiti i poticati

Prilagodljivost – pravovremeno reagiranje na promjene; mogućnost uvažavanja novih, drukčijih ili promjenjivih zahtjeva sustava i potreba odgojno-obrazovnih radnika i učenika

Predanost – entuzijazam i posvećenost razvoju novih modela stručnog usavršavanja radi razvoja kompetencija odgojno-obrazovnih radnika

Suradnja – na svim razinama i sa svim institucijama u području odgoja i obrazovanja za učinkovitije provođenje pozitivnih promjena

2. MISIJA I VIZIJA

Polazeći od činjenice da je Agencija za odgoj i obrazovanje javna ustanova kojoj je jedna od temeljnih zadaća organizacija i provedba stručnoga usavršavanja unutar predškolskoga odgoja te osnovnoga i srednjoškolskog odgojno-obrazovanoga sustava, jasno je da je osmišljavanje i upravljanje programima usavršavanja iznimno složena i zahtjevna zadaća. Sam položaj AZOO-a između obrazovne politike MZOS-a te svakog odgojno-obrazovnog radnika uvjetuje i stvara okvir u kojemu se s jedne strane želi, a s druge strane mora osmisliti i osigurati stručno usavršavanje. Od svih se zaposlenika očekuje da obavljaju svoje poslove pridržavajući se temeljnih načela utvrđenih zakonskim i podzakonskim aktima koji uređuju odgojno-obrazovno područje i drugim propisima i koja se temelje na sljedećim vrijednostima:

- **profesionalnost**

- **odgovornost**
- **etičnost**
- **nepristranost**
- **učinkovitost**

S druge strane Agencija za odgoj i obrazovanje ima za cilj stvarati uvjete za privlačenje, motiviranje i zadržavanje odgojno-obrazovnih radnika te trajni razvoj njihovih osobnih i profesionalnih kompetencija. Isto će tako kontinuirano uspostavljati suradnju s svim dionicima u odgojno-obrazovnom sektoru.

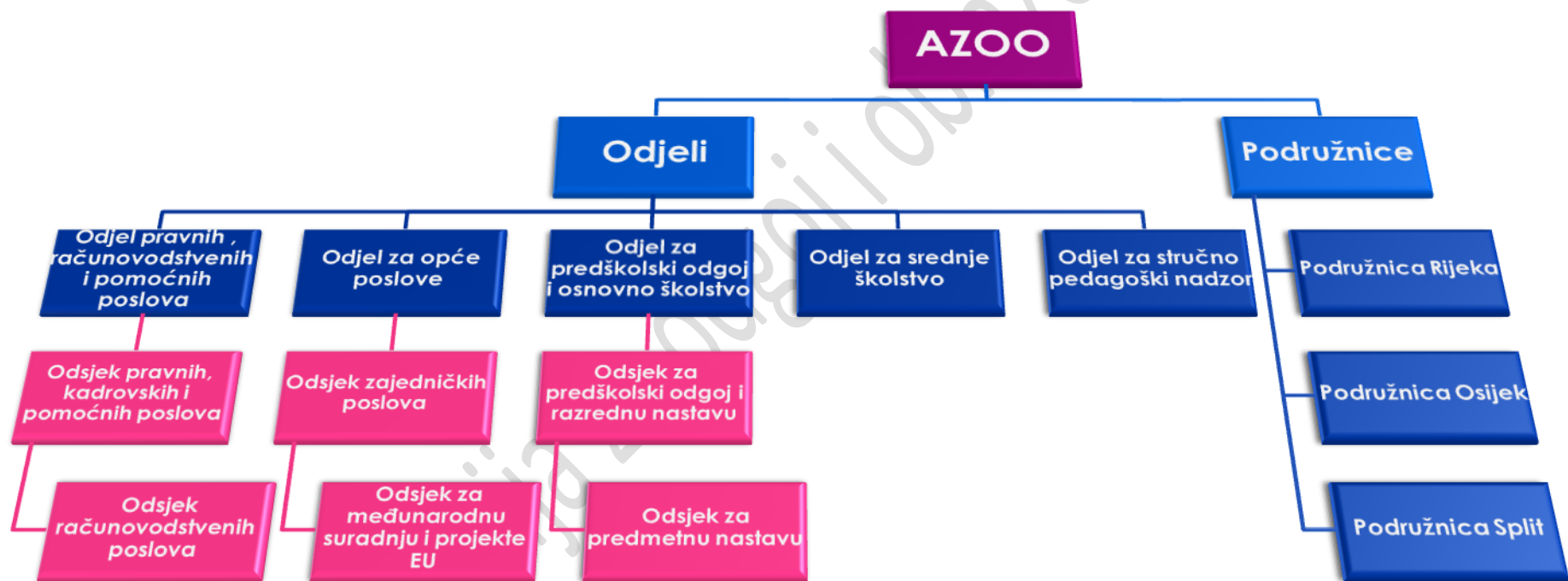
U ovom području specifični ciljevi su:

- utvrditi i razvijati ključne kompetencije odgojno-obrazovnih radnika
- povećati dostupnost postojećih programa stručnog usavršavanja
- razvijati dodatne programe stručnog usavršavanja u kontekstu ponude multidisciplinarnih stručnih usavršavanja
- razvijati sustav komunikacije i sve oblike suradnje sa dionicima u odgojno-obrazovnom sektoru

U isto vrijeme obrazovna politika donosi određene odluke, očekuje promjene, traži se ostvarivanje određenih ciljeva u relativno kratkom vremenu. Put od odluke vezane za obrazovanje do kvalitetne promjene u radu s učenicima zahtjevan je s nizom novina koje nastaju u svakodnevnom radu, a koje su, jednim dijelom, problemi s kojima se suočava svijet u kojem živimo, a drugim dijelom, imaju specifičan, lokalni karakter (posebnosti sredine u kojoj se nalazi neka odgojno-obrazovna ustanova).

Nadalje, Agencija za odgoj i obrazovanje, osim stručnog usavršavanja obavlja i druge poslove koji će biti navedeni u dijelovima koji slijede.

3. ORGANIZACIJSKA STRUKTURA, UNUTARNJI USTROJ I OPĆI PODACI

Sjedište Agencije je u Zagrebu (Donje Svetice 38) gdje su smješteni: uprava, administracija, računovodstveno-knjigovodstvena i pravna služba, odjeli i odsjeci sa stručnim djelatnicima, savjetnicima i višim savjetnicima iz svih područja djelatnosti Agencije. Podružnice u Rijeci, Splitu i Osijeku obavljaju djelatnost Agencije na određenom području Republike Hrvatske u skladu sa Statutom Agencije.

Središnji ured u Zagrebu okvirno obavlja djelatnost za Zagrebačku, Krapinsko-zagorsku, Međimursku, Varaždinsku, Karlovačku, Sisačko-moslavačku, Koprivničko-križevačku i Bjelovarsko-bilogorska županiju te Grad Zagreb. U središnjem uredu ustrojeni su:

a) Odjel pravnih, računovodstvenih i pomoćnih poslova

- Odsjek pravnih, kadrovskih i pomoćnih poslova
- Odsjek računovodstvenih poslova

b) Odjel za opće poslove

- Odsjek zajedničkih poslova
- Odsjek za međunarodnu suradnju i projekte EU

c) Odjel za predškolski odgoj i osnovno školstvo

- Odsjek za predškolski odgoj i razrednu nastavu
- Odsjek za predmetnu nastavu

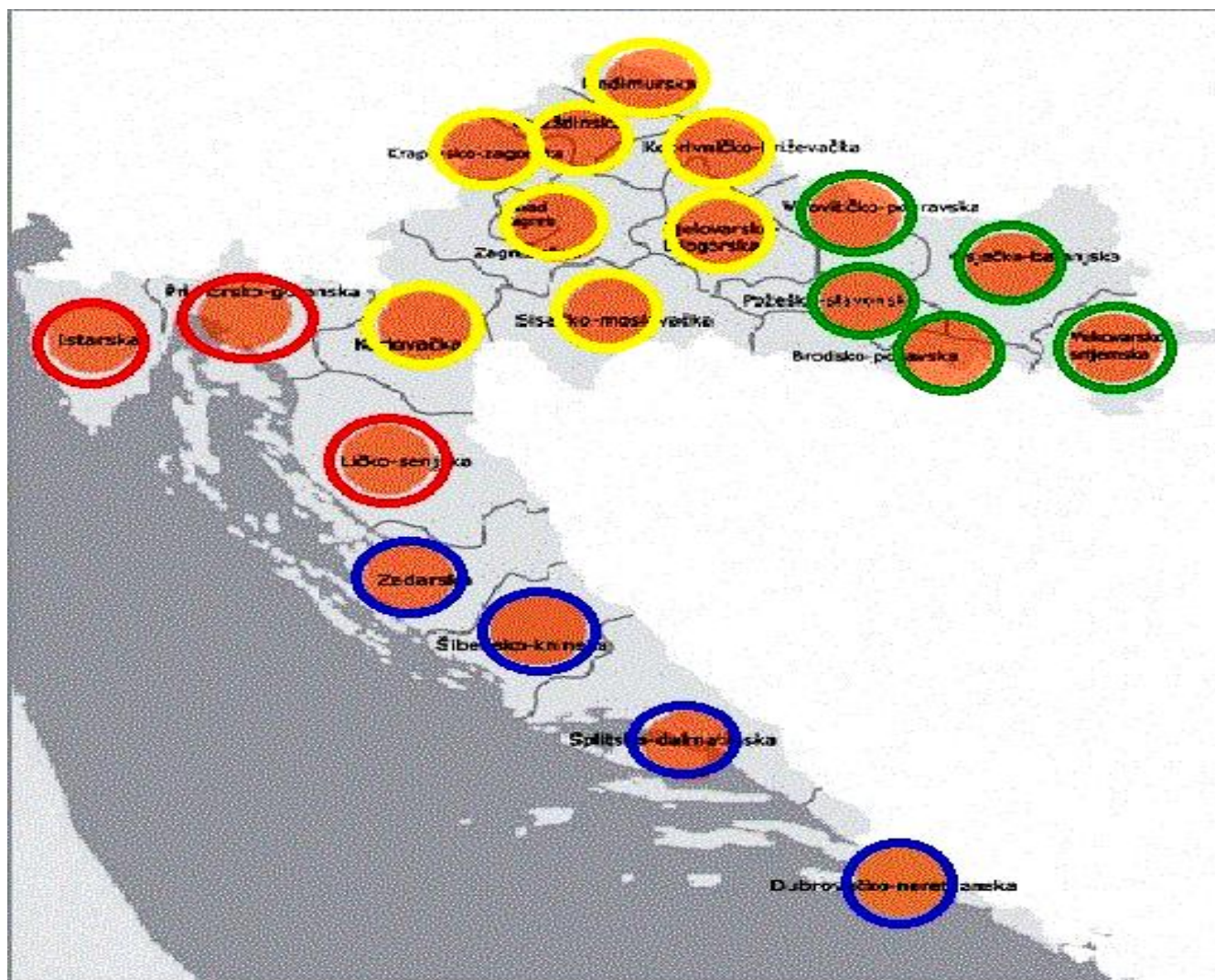
c) Odjel za srednje školstvo

d) Odjel za stručno-pedagoški nadzor

Podružnice:

- Podružnica Split obavlja djelatnost za Zadarsku, Šibensko-kninsku, Splitsko-dalmatinsku i Dubrovačko-neretvansku županiju.

- Podružnica Rijeka obavlja djelatnost za Primorsko-goransku, Ličko-senjsku i Istarsku županiju.
- Podružnica Osijek obavlja djelatnost za Virovitičko-podravsku, Požeško-slavonsku, Brodsko-posavsku, Osječko-baranjsku i Vukovarsko-srijemsku županiju.

Središnji ured Zagreb

Podružnica Osijek

Podružnica Rijeka

Podružnica Split

4. LJUDSKI POTENCIJALI

Za obavljanje navedenih djelatnosti u Agenciji je predviđeno ukupno 147 radnih mjesta. Od navedenih radnih mjesta na dan 1. siječnja 2014. godine u Agenciji je zaposleno ukupno 131 djelatnik: stručno osoblje (102), administrativno i pomoćno osoblje (29), od toga je dvoje djelatnika zaposleno na određeno vrijeme (zamjena za djelatnice na roditeljskom dopustu) i jedan djelatnik na mirovanju radnog odnosa.

S obzirom na stalnu fluktuaciju radnika (odlazak na novo radno mjesto, u mirovinu, mirovanje radnog odnosa) na dan 1. siječnja 2014. godine upražnjeno je 16 radnih mjesta. Određena upražnjena radna mjesta popunit će se po provedenom natječajnom postupku, a u skladu s politikom zapošljavanja Vlade Republike Hrvatske.

U proteklom razdoblju Agencija je uložila znatne napore u usavršavanje i povećanje svojih ljudskih potencijala. Zaposlenici Agencije pružaju savjetodavnu podršku odgojno-obrazovnim radnicima tijekom stažiranja i organizacijsku infrastrukturu u pripremi i provedbi polaganja stručnih ispita i stručnog usavršavanja zaposlenih u predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama i učeničkim domovima.

Agencija za odgoj i obrazovanje ima rastuću mrežu suradnika iz akademske zajednice, praktičara iz odgojno-obrazovnih ustanova i civilnog društva koji osiguravaju stručnu i praktičnu ekspertizu iz područja obrazovanja s posebnim naglaskom na unapređivanje ljudskih potencijala odgojno-obrazovnih radnika iz predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola i učeničkih domova.

Osobito je vrijedna mreža voditelja županijskih stručnih vijeća iz osnovnih i srednjih škola i učeničkih domova (922 županijskih stručnih vijeća u osnovnim, 490 voditelja županijskih stručnih vijeća opće-obrazovnih programa u srednjim školama i učeničkim domovima i 43 voditelja županijskih stručnih vijeća za školske preventivne programe u osnovnim i srednjim školama), koji provode stručna usavršavanja za zaposlenike u osnovnim i srednjim školama te učeničkim domovima na županijskoj i međužupanijskoj razini.

5. PROGRAMSKI CILJEVI

Programska projekcija Agencije za odgoj i obrazovanje temelji se na dokumentima i strategiji Vlade RH u cilju stvaranja i održavanja društva znanja.

Aktivnosti Agencije usmjerene su prvenstveno na profesionalni razvoj odgojno-obrazovnih radnika kako bi se unaprijedila kvaliteta obrazovanja u funkciji kulture življenja, gospodarstva i društva temeljenoga na znanju i demokratskim načelima te osiguralo pravo na obrazovanje za sve.

Dokumenti i projekti koji su bili polazište za pripremu programskih ciljeva i aktivnosti Agencije za odgoj i obrazovanje u 2014. godini:

- Strategija Vladinih programa za razdoblje 2012. – 2014.
- Strateški plan Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta za razdoblje 2012. – 2014.
- Strateški plan Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta za razdoblje 2013. – 2015.
- Smjernice za Strategiju odgoja, obrazovanja, znanosti i tehnologije
- Nastavni plan i program za osnovne škole (Narodne novine, 102/06)
- Nastavni planovi i programi za srednje škole
- Nacionalni okvirni kurikulum za predškolski odgoj te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje (Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, srpanj 2010.)
- 55 preporuka za povećanje konkurentnosti Hrvatske (Nacionalno vijeće za konkurentnost, 2004.)
- Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju (Narodne novine, 10/97, 107/07 i 94/13)
- Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (Narodne novine, 87/08, 86/09, 92/10, 105/10-ispr., 90/11, 5/12-Uredba, 16/12, 86/12, 126/12-pročišćeni tekst i 94/13)
- Zakon o Agenciji za odgoj i obrazovanje (Narodne novine, 85/06)
- Zakon o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina (Narodne novine, 51/00 i 56/00)
- Državni pedagoški standard predškolskog odgoja i naobrazbe (Narodne novine, 63/08 i 90/10)
- Državni pedagoški standard osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja (Narodne novine, 63/08 i 90/10)
- Državni pedagoški standard srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja (Narodne novine, 63/08 i 90/10)
- Projekt Državna matura

- Kohezijska politika EU-a 2014-2020; Ulaganje u rast i radna mjesta
- Zajednička europska načela za sposobnost i kvalifikacije učitelja
- Strategija stručnog usavršavanja odgojno-obrazovnih radnika u razdoblju 2014.–2020. (Agencija za odgoj i obrazovanje, 2013.)
- Strategija Europa 2020.

Ostvarivanje programskih ciljeva sastoji se od aktivnosti usmjerenih na:

- Temelj *Strategije stručnog usavršavanja za profesionalni razvoj odgojno-obrazovnih radnika (2014-2020)* je kvaliteta, učinkovitost i relevantnost stručnog usavršavanja koje provodi Agencija za odgoj i obrazovanje, a koje je usmjereno na profesionalni razvoj odgojno-obrazovnih radnika u skladu s njihovim potrebama i potrebama odgojno-obrazovnog sustava. Svrha stručnog usavršavanja je razvoj osobnih i profesionalnih kompetencija, unapređenje kvalitete nastave i poboljšanje obrazovnih ishoda učenja. Strategija predviđa opće pokazatelje rezultata i okvirno vrijeme realizacije.
- Da bi se postigla maksimalna učinkovitost, uvodi se i veći broj interdisciplinarnih programa za razvoj kompetencija relevantnih za sve učitelje/nastavnike te bolja iskorištenost IKT-a i oblika e-učenja u svrhu stručnog usavršavanja. Prikaz programa u Katalogu je ujednačen, što pomaže pri izboru i prijavljivanju sudjelovanja.
- Kako su voditelji ŽSV i odgojno-obrazovni radnici u zvanju mentora i savjetnika već prepoznati po svojoj izvrsnosti, njihova će se stručnost i iskustvo i dalje koristiti. Njihova je uloga u sustavu jasno definirana, kako u realizaciji programa stručnog usavršavanja tako i u radu s pripravnicima. Jedna od mogućih opcija je program *treninga za trenere*, u svrhu razvoja i poboljšanja njihovih vještina poučavanja odraslih, *mentoriranja* i diseminacije.
- Kompetencije odgojno-obrazovnih radnika koje se odnose na različite metode poučavanja važne su za sve odgojno-obrazovne radnike, a programi stručnog usavršavanja koji ih razvijaju trebaju biti interdisciplinarni i primjenjivi na sve skupine. Pritom će prvi prioritet u izradi novih programa imati:
 - nastavne metode koje omogućuju učenje koje promiče rješavanje problema, kritičko razmišljanje, propitivanje i kreativnost
 - rad s djecom s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama (darovitima i učenicima s poteškoćama).

Sustavno će razvijati digitalne kompetencije odgojno-obrazovnih radnika da bi se lakše uključivali u programe e-učenja. Iskoristit će se prednosti koje nudi sustav upravljanja kolegijima *Moodle* namijenjen izradi elektroničkih obrazovnih sadržaja i održavanju e-učenja te razviti novi programi e-učenja za stručno usavršavanje i profesionalni razvoj odgojno-obrazovnih radnika. Uspostavit će se još bolji partnerski odnosi s CARNet-om, službenim partnerom *Moodle* u Hrvatskoj, za korištenje CARNet-ove infrastrukture za *Moodle*

aplikacije. Uspostavit će i uska suradnja s Agencijom za mobilnost i programe EU-a za učinkovitiju dostupnost međunarodnim projektima i uporabom IKT-a provedenih nizom Web 2.0 alata, projektima na eTwinning portalu relevantnim za stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih radnika, kao i korištenjem primjera dobre prakse stručnog usavršavanja diljem Europe.

Savjetnici Agencije pružat će podršku učiteljima/nastavnicima kao refleksivnim praktičarima u istraživanju vlastite nastavne prakse u malim akcijskim istraživanjima te im pomagati u korištenju rezultata za poboljšanje poučavanja. Rezultati istraživanja provedenog u Projektu (upitnicima koje je popunilo oko 10 000 odgojno-obrazovnih radnika) treba daljnja analiza kako bi se dobili detaljniji podaci o različitim aspektima stručnog usavršavanja. Ove analize mogu poslužiti kao osnova za daljnja poboljšanja sustava stručnog usavršavanja odgojno-obrazovnih radnika. Izrađeni upitnici u sklopu ovog projekta trebaju se prilagoditi i ponovno koristiti za detaljnija istraživanja potreba za stručnim usavršavanjem različitih ciljnih skupina odgojno-obrazovnih radnika.

Da bi se unaprijedila kvaliteta sustava stručnog usavršavanja, razvit će se novi programi i poboljšani modeli stručnog usavršavanja s jasno definiranim ciljevima temeljenim na kompetencijskom pristupu, uvažavajući prethodno stečeno znanje i vještine, iskustvo i sklonosti odgojno-obrazovnih radnika. Njihova realizacija će obuhvaćati:

- interaktivne oblike i metode kojima su sudionici u upitniku dali prednost: radionice, projekti, zajednice učenja, iskustveno učenje, primjeri dobre prakse, terenski rad
- e-učenje i stručno usavršavanje na razini škole kao vrlo učinkovit i dostupan oblik stručnog usavršavanja
- novi sustav vrednovanja utjecaja programa stručnog usavršavanja na rad odgojno-obrazovnih radnika temeljen na povratnim informacijama o utjecaju stručnog usavršavanja na kvalitetu nastave i ishode učenja
- sustav osiguranja kvalitete razvojem protokola, smjernica i procedura za vrednovanje programa te jasnu definiciju radnih procesa, jasne pokazatelje poboljšanja i definirane odgovornosti sudionika provedbe, usklađene s principima osiguranja kvalitete koje podržava HKO.
- unapređivanje kvalitete poučavanja i učenja u školama, razvijanje znanja i umijeća odgojno-obrazovnih radnika
- razvoj navika i promoviranje važnosti i uloge cjeloživotnog učenja
- primjenu informatičko-komunikacijskih tehnologija
- promoviranje i osnaživanje preventivne uloge škole u sprečavanju i ublažavanju društveno neprihvatljivih ponašanja
- kreiranje programa i inicijativa radi stvaranja ozračja koje školu čini zajednicom u kojoj se uči i u kojoj se grade bliski i snošljivi međuljudski odnosi
- unapređivanje kvalitete upravljanja odgojno-obrazovnim ustanovama

- sudjelovanje u aktivnostima vezanima za osiguranje kvalitete u odgojno-obrazovnom sustavu samovrednovanja i vanjskog vrednovanja
- promoviranje važnosti uključenosti obitelji, lokalne zajednice, socijalnih partnera i civilnog društva u unapređenje sustava
- promoviranje i stvaranje inovativnih pristupa u odgojno-obrazovnom procesu te usklađivanje s programima i standardima EU-a
- promoviranje nacionalnih i kulturnih vrednota
- promoviranje važnosti odgoja i obrazovanja u jačanju svijesti o pripadnosti europskomu kulturnome krugu
- promoviranje ideje multikulturalizma i tolerancije

Ostvarivanje provedbe programskih ciljeva osigurat će se:

- aktivnim sudjelovanjem u pripremi i planiranju sveobuhvatnih promjena odgojno-obrazovnog sustava
- stručno-pedagoškim nadzorom i praćenje kvalitete škole
- stručnim usavršavanjem u cilju razvoja ljudskih potencijala odgojitelja, učitelja, nastavnika, stručnih suradnika i ravnatelja
- stručnim usavršavanjem za odgojitelje, učitelje i stručne suradnike pripravnike s posebnim naglaskom na pružanje stručne potpore tijekom stažiranja kroz održavanje oglednih sati i pedagoških radionica
- korištenjem svih stručnih potencijala na lokalnoj razini - angažiranjem voditelja županijskih stručnih vijeća, odgojitelja, učitelja, nastavnika i stručnih suradnika koji su napredovali u zvanja mentora i savjetnika radi uključivanja u stručno usavršavanje odgojitelja, učitelja, nastavnika i stručnih suradnika
- korištenjem europskih obrazovnih programa i inicijativa radi postizanja učinkovitijih nacionalnih obrazovnih rješenja
- suradnjom s učiteljskim/nastavničkim fakultetima, strukovnim udrugama i društvima
- suradnjom s međunarodnim obrazovnim institucijama

6. DJELATNOSTI AZOO-a

Zakonom o Agenciji za odgoj i obrazovanje (Narodne novine, 85/06 od 26. srpnja 2006.), koji je stupio na snagu 4. kolovoza 2006. godine, osnovana je Agencija za odgoj i obrazovanje, neprofitna javna ustanova s temeljnom zadaćom obavljanja stručnih i savjetodavnih poslova u odgoju i obrazovanju.

Sukladno članku 23. Zakona Agencija je pravni sljednik Zavoda za školstvo Republike Hrvatske, koji je osnovan Zakonom o Zavodu za školstvo Republike Hrvatske (Narodne novine, 153/02) te preuzima svu opremu, pismohranu, sredstva za rad, financijska sredstva, prava i obveze te radnike.

Upravno vijeće Agencije za odgoj i obrazovanje imenovala je Vlada Republike Hrvatske temeljem Rješenja o imenovanju predsjednice i članova Upravnog vijeća Agencije za odgoj i obrazovanje od 5. studenoga 2010. te Rješenja o imenovanju člana Upravnog vijeća Agencije za odgoj i obrazovanje od 19. rujna 2013. Predsjednicom i članovima imenovani su Mihaela Adamović, dipl. iur., mr. sc. Vera Šutalo, Sonja Pečar Karabaić, prof., dr. sc. Blaženka Valentina Mandarić, Nijaz Karić, prof., Jasenka Đenović, dipl. pedagog i Igor Rukljač, dipl. učitelj.

Člankom 4. Zakona utvrđene su djelatnosti Agencije:

- sudjeluje u izradi, razvoju i implementaciji nacionalnog kurikulumu
- pruža stručnu pomoć i daje upute ustanovama, njihovim ravnateljima te odgojiteljima, učiteljima, nastavnicima, stručnim suradnicima (u daljnjem tekstu: odgojno-obrazovni radnici) u provedbi djelatnosti odgoja i obrazovanja
- organizira i provodi stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih radnika i ravnatelja, ako posebnim propisima nije drugačije određeno
- provodi stručne ispite za odgojno-obrazovne radnike, prema posebnim propisima
- provodi postupak stručnog napredovanja za odgojno-obrazovne radnike i ravnatelje, prema posebnim propisima
- daje mišljenja o programima u predškolskom odgoju, nastavnim programima u osnovnom školstvu i gimnazijama, opće obrazovnim programima srednjeg strukovnog školstva, te u programima u obrazovanju odraslih, osim ako posebnim propisima nije drugačije određeno
- daje mišljenje o nastavnim programima općeobrazovnih predmeta u postupku verifikacije odgojno-obrazovnih ustanova
- prati izradu i provedbu Hrvatskoga nacionalnoga obrazovnog standarda kao dijela nacionalnoga kurikulumu
- obavlja stručno-pedagoški nadzor
- sudjeluje u organizaciji i provođenju učeničkih smotri i natjecanja
- sudjeluje u izradi i praćenju nacionalnih programa
- obavlja informacijsko-dokumentacijsku i nakladničku djelatnost
- obavlja i druge poslove u sustavu odgoja i obrazovanja u skladu sa zakonom i provedbenim propisima ministra nadležnog za obrazovanje (u daljnjem

tekstu: ministar) kao npr. priznavanje inozemnih obrazovnih kvalifikacija, odobravanje pomoćnih nastavnih sredstava i pisanje stručnih mišljenja

7. STRUČNO USAVRŠAVANJE ODGOJNO-OBRAZOVNIH RADNIKA

Agencija za odgoj i obrazovanje osobitu pozornost posvećuje unapređivanju ljudskih potencijala i razvoju profesionalnih kompetencija odgojitelja, učitelja, nastavnika, stručnih suradnika i ravnatelja u predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama te učeničkim domovima, s ciljem poboljšanja kvalitete i učinkovitosti odgoja i obrazovanja te poticanja trajnog profesionalnog razvoja odgojno-obrazovnih radnika. Dugoročni razvoj ove svoje djelatnosti, odgovorne za stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih radnika na svim razinama općeg obrazovanja, Agencije je zacrtala *Strategijom stručnog usavršavanja Agencije za odgoj i obrazovanje 2014.-2020.* Razlog je potreba za stvaranjem konkurentnog europskog, a time i hrvatskog gospodarskog područja koje zahtijeva modernizaciju sustava odgoja i obrazovanja i osposobljavanja radi povećanja zapošljivosti i rasta te mobilnosti radne snage. Promjena paradigme učenja, globalna ekonomska kriza, negativni demografski trendovi, načela inkluzije, promjene u hrvatskom odgojno-obrazovnom sustavu, ali i definiranje ključnih čimbenika uspjeha: kvalitete, iskustva, stručnosti, učinkovitosti, svrsishodnosti te relevantnosti stručnog usavršavanja temelj su strateških promišljanja u poboljšanju sustava stručnog usavršavanja Agencije za odgoj i obrazovanje 2014.-2020. *Strategija* je razvojni dokument, otvoren za promjene koje se događaju na razini nacionalnih prioriteta u području obrazovne politike i iskazanih potreba odgojno-obrazovnih radnika.

Ciljevi postavljeni u Strategiji realizirat će se u skladu sa zacrtanim pravcima i područjima razvoja te potrebama odgojno-obrazovnih radnika za stručnim usavršavanjem. Pravci razvoja su: unaprijediti kvalitetu odgojno-obrazovnog procesa, razvijati kompetencije odgojno-obrazovnih radnika, povećati učinkovitost stručnog usavršavanja, poticati kreativnost i inovativnost, razvijati suradnju i partnerstvo, promicati i provoditi istraživanja te javno promicati i jačati vidljivost aktivnosti stručnog usavršavanja. Agencija će usmjeriti svoje potencijale na dostupno, kontinuirano i raznoliko stručno usavršavanje, stjecanje novih znanja i vještina te usvajanje stavova potrebnih za poboljšanje profesionalnih kompetencija svih odgojno-obrazovnih radnika te sustavno razvijanje mehanizama osiguranja kvalitete programa i procedura.

Ljudski potencijali snaga su postojećeg sustava stručnog usavršavanja koje provodi Agencija. Organizira ga i provodi 103 savjetnika, iz Zagreba i podružnica u Rijeci, Osijeku i Splitu. Savjetnici Agencije pružaju podršku odgojno-obrazovnim radnicima u okviru predmetnog područja za koje su nadležni i interdisciplinarno. Svaki savjetnik stručnjak je za

određeni nastavni predmet ili predmetno područje, zadužen je za organizaciju stručnog usavršavanja odgojno-obrazovnih radnika toga predmeta/područja na cijelom području Republike Hrvatske, u jednoj ili više županija. Strategija stručnoga usavršavanja stoga nije i ne može biti jedinstvena za sve radnike i sva predmetna područja.

Važnu ulogu i zadaću u stručnom usavršavanju na razini županija imaju istaknuti odgojno-obrazovni radnici koje nazivamo voditeljima županijskih stručnih vijeća (VŽSV-a), a njihovo iskustvo i stručnost koristi se u edukaciji ostalih u sustavu odgoja i obrazovanja, jer svaki VŽSV-a organizira najmanje tri stručna skupa godišnje za pedesetak sudionika. Oni su sustručnjaci koji uz stručnu i organizacijsku potporu i vodstvo savjetnika Agencije proslijeđuju važne informacije i spoznaje ostalim odgojno-obrazovnim radnicima (kaskadni model stručnog usavršavanja). Ravnatelj Agencije imenovao je **1455** voditelja ŽSV-a u osnovnim i srednjim školama, a sredstva za financiranje njihovog rada osigurana su iz državnog proračuna.

Stručni skupovi Agencije za odgoj i obrazovanje planirani su u skladu s načelima *ekonomičnosti* vremena i materijalnih sredstava, *usklađenosti s potrebama korisnika*, *kvalitete sadržaja i mogućnosti brze primjene* predstavljenih sadržaja stručnog usavršavanja u školskom okruženju.

Stručne skupove Agencija organizira na državnoj, međužupanijskoj i županijskoj razini. Na skupovima državne razine brzo se i učinkovito educiraju i povezuju svi odgojno-obrazovni radnici nekog predmeta/područja. Ostale razine stručnih skupova savjetnici planiraju prema teritorijalnom principu (županijski/međužupanijski skupovi), vodeći se načelom rada u manjim skupinama, manje predavačkim, a više radioničkim oblikom rada. Stručni skupovi koji se održavaju na regionalnoj i županijskoj razini održavaju se u velikim županijskim središtima, ali i u najmanjim mjestima u Hrvatskoj. U 2014. godini planirano je više o 1000 stručnih skupova u organizaciji savjetnika Agencije (103 na državnoj razini) i najmanje 3000 skupova u organizaciji voditelja ŽSV-a (broj stručnih skupova temeljen na procjeni da će imenovani voditelji županijskih stručnih vijeća organizirati najmanje dva (2) stručna skupa na lokalnoj razini).

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta i Agencija za odgoj i obrazovanje osigurat će sredstva za rad županijskih stručnih vijeća u 2014., a koja će se koristiti za troškove stručnog usavršavanja (honorari predavačima u skladu s *Odlukom o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje visine naknada vanjskim suradnicima za ostvarivanje programa Agencije za odgoj i obrazovanje* Klasa: 023-01/09-01/0031 Urbroj: 561-01/1-12-3 od 9. siječnja 2012.). Sredstva za rad županijskih stručnih vijeća u osnovnim školama osigurava i isplaćuje Agencija za odgoj i obrazovanje, a sredstva za rad županijskih stručnih vijeća u srednjim školama i učeničkim domovima osigurava i isplaćuje Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta. Teme koje će voditelji županijskih stručnih vijeća obrađivati na svojim skupovima dogovaraju se sa savjetnicima Agencije na razini nastavnog predmeta/područja.

Svi programi stručnih skupova koje organizira/suorganizira AZOO objavljuju se na internetskim stranicama Agencije www.azoo.hr. U programskim tablicama definirani su ciljevi stručnog usavršavanja u obliku kompetencija koje će sudionici razvijati. Odabir stručnog usavršavanja ovisi o prethodno stečenim znanjima i vještinama sudionika s obzirom na njihovo iskustvo, potrebe i sklonosti.

Korisnici su usluga (ciljne skupine) stručnih usavršavanja odgojno-obrazovni radnici iz predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola. Za svaku se ciljnu skupinu organiziraju stručna usavršavanja ovisno o nastavnom predmetu koji predaju, ali i interdisciplinarno. Preduvjet sudjelovanja na stručnom skupu je prijavljivanje na elektroničkoj aplikaciji www.ettaedu.eu koja je pripremljena u cilju praćenja provedbe stručnog usavršavanja u organizaciji savjetnika Agencije i voditelja županijskih stručnih vijeća. Aplikacija omogućava pravovremeno prijavljivanje odgojno-obrazovnih radnika na stručne skupove u organizaciji Agencije i izvještavanje o uključenosti u stručno usavršavanje odgojno-obrazovnih radnika u skladu s kriterijima i očekivanjima navedenim u *Evaluaciji godišnjeg plana razvoja za 2008. za Projekt razvoja sustava odgoja i obrazovanja koji sufinancira Svjetska banka*. Nakon potvrđenog sudjelovanja, sudionicima se elektronički šalje potvrda s programom i brojem sati stručnog usavršavanja. Osobito važna ciljna skupina su pripravnici koje savjetnici stručnim usavršavanjem pripremaju za polaganje stručnog ispita i uspješno uključivanje u poziv.

Stručni skupovi koje organizira savjetnik Agencije za učitelje i nastavnike planiraju se u nenastavne dane, a to u praksi znači u vrijeme proljetnog, zimskog i ljetnog odmora za učenike dok je za ostale ciljne skupine moguće organizirati stručne skupove i u nastavne dane. Takvim jednodnevnim stručnim skupovima ne remeti se organizacija nastave, ali savjetnicima ograničava vrijeme provođenja stručnih usavršavanja. Modelu nedostaje mogućnost uključivanja na više stručnih skupova, jer se stručni skupovi održavaju istovremeno, stoga je uključivanje u stručne skupove u organizaciji voditelja ŽSV-a izuzetno važno, jer se organiziraju sukladno načelu dostupnosti.

Stručni skupovi na međuzupanijskoj ili županijskoj razini organiziraju se u prostorima predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola, učeničkih domova ili studentskih kampusa. Skupovi na državnoj razini moraju se organizirati u skladu sa *Zakonom o javnoj nabavi* jer se organiziraju u hotelima koji imaju odgovarajuće smještajne kapacitete za veći broj sudionika.

Programi/teme stručnih usavršavanja temelje se na potrebama odgojno-obrazovnih radnika, suočenih promjenama u svom okruženju i zahtjevima koji se pred njih postavljaju. Inicijative uključuju teme vezane uz potrebe aktualne obrazovne politike, odnosno zahtjeve za modernizacijom obrazovanja na temelju razvoja obrazovnih znanosti. Teme su vezane uz matične znanosti, razvoj strategija i vještina ili su od nacionalnog značaja. Predavači su ugledni stručnjaci s matičnih visokoškolskih ustanova i institucija koje se primarno bave pitanjima odgoja i obrazovanja, ravnatelji i stručni suradnici iz predškolskih, osnovnoškolskih i srednjoškolskih ustanova te iskusni učitelji i nastavnici praktičari (4000 odgojno-obrazovnih

radnika imenovanih u zvanje mentora i savjetnika). Agencija ostvaruje suradnju i s ostalim ustanovama koje sudjeluju u stvaranju i provođenju obrazovne politike u Republici Hrvatskoj: visokoškolskim ustanovama, ministarstvima, centrima, agencijama i ostalim dionicima u odgojno-obrazovnom sustavu. Na razini VŽSV-a kao predavači i voditelji radionica angažiraju se stručnjaci ili uspješni praktičari iz lokalne zajednice.

Oblici su rada raznovrsni i organiziraju se ovisno o razini stručnog skupa, ciljnoj skupini i broju sudionika. Agencija organizira stručne skupove, simpozije, različita predavanja, radionice, rasprave, supervizijske grupe, web-portale i forume. Na skupovima s velikim brojem sudionika uglavnom se kombiniraju predavanja i radionički oblici rada. S manjim skupinama radi se i interdisciplinarno, modularno, projektima, zajednice učenja, videokonferencije, iskustveno poučavanje, aktivno sudjelovanje i samostalan rad u skladu s novim tehnologijama.

Sva stručna usavršavanja uključuju raspravu, prijedloge za budući rad i vrednovanje kvalitete stručnog skupa. Rad predavača te korisnost i aktualnost teme pokazatelj su i smjernica za poboljšanje sustava stručnog usavršavanja u Agenciji. Utjecaj stručnog usavršavanja na podizanje razine kvalitete nastavnog procesa i ishode učenja može se vidjeti jedino uvidom u rad u postupku napredovanja u zvanje ili izvođenjem stručno-pedagoškog nadzora nad radom odgojno-obrazovnog radnika ili ustanove.

U okviru svoje zakonske uloge u kojoj pruža podršku sustavu odgoja i obrazovanja Agencija će nastaviti surađivati na razvoju sustava s hrvatskom stručnom javnošću sa sveučilišta, znanstvenih instituta, strukovnim udrugama, civilnim sektorom, odgojno-obrazovanim radnicima-praktičarima tj. sa svima koji svojim znanjem i kompetencijama mogu pomoći i doprinijeti kvalitetnom stručnom usavršavanju odgojno-obrazovnih radnika. Suradnja Agencije i drugih stručnih institucija, udruga i organizacija važna je za kontinuirano poboljšanje sustava stručnog usavršavanja odgojno-obrazovnih radnika. Preuzet će proaktivnu ulogu u usklađivanju sustava odgoja i obrazovanja s preporukama EU-a i dobrom praksom, s težištem na području profesionalnog razvoja odgojno-obrazovnih radnika. Za provedbu ciljeva Agencija će koristiti i sredstva fondova EU-a te sudjelovati u pripremi i provedbi razvojnih projekata i stručnih usavršavanja zajedno s drugim dionicima iz sustava.

U 2014. godini savjetnici Agencije planiraju u ulozi organizatora, voditelja, predavača, pružatelja tehničke podrške suorganizaciju stručnih usavršavanja sa sljedećim dionicima (abecednim redom): CARNet; Forum mađarskih prosvjetnih djelatnika u Hrvatskoj; GONG; Grad Đakovo i Katolički bogoslovni fakultet u Đakovu (Strossmayerovi dani); Hrvatski autoklub; Hrvatski Crveni križ; HDPIO (Hrvatsko društvo za promicanje informatičkog obrazovanja); Hrvatsko geografsko društvo, Hrvatsko kemijsko društvo; Hrvatsko matematičko društvo (i ostala matematička društva); Hrvatsko pedagoško društvo; Hrvatski pedagoško književni zbor; Hrvatski školski športski savez; Hrvatska udruga zborovođa; Hrvatska zajednica tehničke kulture; Hrvatski zavod za javno zdravstvo; Hrvatski zbor učitelja i trenera sportova na snijegu; Informatički klub Osijek; Interaktivne otvorene

škole Osijek; Institucije u Mađarskoj (Državno tajništvo Nacionalne politike Ministarstva uprave i pravosuđa Mađarske, Zaklada Bethlen Gábora); Katolički bogoslovni fakulteti; Memorial de la Shoah, Pariz (Francuska); Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta; Ministarstvo kulture; MIPRO; Mreža mladih Hrvatske; NVO uključene u provođenje Građanskog odgoja i obrazovanja u OŠ i SŠ; Općinski kazneni sud u Zagrebu; Općinski građanski sud u Zagrebu; Pučko otvoreno učilište Korak po korak; Sigurna cesta; Služba za građane Hrvatskog sabora; Splitsko-dalmatinska županija: Dani osnovne škole; Sveučilišta u Rijeci, Zagrebu, Splitu, Zadru i Puli; Tvrtka Aquilonis; Udruga Magistra Nova; Udruga matematičara Osijek; Ustanova Ivan Matetić Ronjgov; Unione Italiana – Talijanska Unija i Università Popolare di Trieste – Narodno Sveučilište u Trstu; UNESCO (Svjetska baština u rukama mladih); UNICEF; Udruge ravnatelja (osnovnih i srednjih škola); Vrhovni sud Republike Hrvatske; Židovske općine u Zagrebu i Splitu.

Na području razvoja IKT-a za potrebe stručnog usavršavanja odgojno-obrazovnih radnika Agencija će svoje aktivnosti usmjeriti na dvije razine: razvoj softverskih alata povezanih s aplikacijom *ettaedu* i inicijativom *Digitalna agenda za Europu* te razvoj platforme koja će sadržavati različite materijale za e-učenje. Naglašenije će promicati e-učenje kao novi oblik stručnog usavršavanja koje će omogućiti veću dostupnost i individualizirani pristup te usmjeriti napore na uspostavljanje jačih veza s inicijalnim obrazovanjem. Istovremeno, radit će na uspostavljanju suradnje s istraživačkim institucijama u sklopu istraživačkih projekata s osobitim naglaskom na pitanja relevantna za profesionalni razvoj odgojno-obrazovnih radnika i poboljšanje kvalitete učenja i poučavanja. Pored sustavnog informiranja odgojno-obrazovne zajednice, Agencija će putem medija informirati širu javnost i na taj način širiti svijest o značenju profesionalnog razvoja odgojno-obrazovnih radnika za kvalitetu odgoja i obrazovanja.

Opsežno istraživanje provedeno u 2012. godini na populaciji od oko 10 000 odgojno-obrazovnih radnika pokazalo je da su interesi učitelja za teme stručnih usavršavanja usmjereni na područja metodike nastavnih predmeta, učenike s posebnim potrebama (jednako s darovitima i učenicima s poteškoćama), spoznaje iz matičnih znanosti i teme iz područja pedagogije i psihologije tj. teme izravno vezane za njihov rad u školi. Općenitije teme, na razini škole ili na višim razinama, učitelji su ocijenili manje važnima, a ravnatelji više (školski menadžment, politika odgoja i obrazovanja i andragogija).

Osim navedenih tema, usmjerenost svih stručnih usavršavanja u organizaciji savjetnika Agencije i voditelja ŽSV-a bit će na temama koje se odnose na:

- implementaciju *Kurikuluma građanskog odgoja i obrazovanja*,
- implementaciju *Nastavnog plana i programa zdravstvenog odgoja za osnovne i srednje škole*,
- implementaciju ciljeva, vrijednosti i načela Nacionalnog okvirnog kurikuluma u školski kurikulum,

- vrednovanje, samovrednovanje i nacionalne ispite,
- provedbu Državne mature - nastavnici, stručni suradnici i ravnatelji u srednjim školama u okviru stručnog usavršavanja nastaviti će već započeti kontinuitet pripreme za provedbu Državne mature,
- Hrvatski kvalifikacijski okvir,
- razvoj kompetencija odgojno-obrazovnih radnika u skladu s iskazanim potrebama u istraživanju: *poticati razvoj samostalnog učenja kod učenika, omogućavati učenje koje počiva na rješavanju problema, kritičkom razumijevanju, analizi i kreativnosti; jasno definirati i prezentirati cilj nastavnog sata, podržavati samostalno i zajedničko učenje, usmjeravati učenike na različite izvore za učenje i obrazovne mogućnosti, koristiti odgovarajuće komunikacijske strategije, graditi odnos s učenicima koji olakšava otvorenu komunikaciju, provoditi analizu potreba učenika i prilagoditi obrazovni program njihovim potrebama, razmjenjivati znanje o obrazovnim inicijativama i perspektivama za poboljšanje nastave, dijeliti profesionalno iskustvo, znanje, razumijevanje i vještine; pružati kolegama profesionalnu podršku i prepoznavati nedostatke u vlastitim kompetencijama na temelju analize okvira kompetencija*

U 2014. godini savjetnici Agencije posebnu će pozornost posvetiti stručnom usavršavanju i stručno-pedagoškoj potpori odgojiteljima, učiteljima, nastavnicima i stručnim suradnicima predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola te učeničkih domova u cilju uspješnog ostvarivanja programa stažiranja i polaganja stručnog ispita radi utvrđivanja profesionalne, prvenstveno metodičko-didaktičke i pedagoško-psihološke osposobljenosti pripravnika za samostalan odgojno-obrazovni rad.

U cilju unapređivanja stručnog usavršavanja učitelja razredne nastave Grada Zagreba i Zagrebačke županije (zapad) nastaviti će se projekt *Modularno stručno usavršavanje učitelja razredne nastave* u koji će biti uključeno 1800 učitelja razredne nastave u Gradu Zagrebu i 600 učitelja razredne nastave u Zagrebačkoj županiji (zapad). Predavanja i radionice, u okviru 39 tema realiziranih kroz tri modula (ukupno 9 sati stručnog usavršavanja po temi), izvodit će sveučilišni profesori, viši savjetnici za razrednu nastavu, učitelji praktičari i stručni suradnici.

Agencija za odgoj i obrazovanje nastaviti će s provedbom stručnog usavršavanja u sklopu kojeg će stručni suradnici pedagozi, psiholozi, stručnjaci edukacijsko-rehabilitacijskog profila i knjižničari u zvanju mentora i savjetnika održavati stručna predavanja/prezentacije na školskoj razini u okviru sjednica učiteljskog/nastavničkog vijeća. Navedenim konceptom stručnog usavršavanja osnovnim i srednjim školama ponudit će se mogućnost da na sjednicama učiteljskog/nastavničkog vijeća stručni suradnici u zvanju mentora ili savjetnika održe prezentaciju/predavanje na jednu od tema navedenih u tablici *Stručne teme stručnih suradnika promoviranih u zvanje mentora i savjetnika (voditelja stručnog usavršavanja na školskoj razini)*.

Za odgojno-obrazovne radnike koji su napredovali u zvanja mentora ili savjetnika te imenovane voditelje županijskih stručnih vijeća, Agencija će organizirati specifične oblike stručnog usavršavanja i stručno-pedagoške potpore u cilju daljnjeg profesionalnog usavršavanja i razvoja. U pripremi stručnih skupova i podršci pripravnicima savjetnici Agencije koristit će stručne potencijale odgojitelja, učitelja, nastavnika i stručnih suradnika koji su napredovali u zvanje mentora ili savjetnika s posebnim naglaskom na pripremu i provedbu stručnih skupova Agencije u ulozi predavača, voditelja radionice ili predstavljača primjera *dobre prakse*.

Usavršavanje ravnatelja odgojno-obrazovnih ustanova, u velikoj mjeri, određena je spoznajom da je svake godine oko 11% *новоизабраних* ravnatelja. S obzirom da ne postoji sustav osposobljavanja ravnatelja niti su propisane stručno-pedagoške kompetencije ravnatelja, osmišljenim stručnim usavršavanjem nastojat će se stvoriti pretpostavke za učinkovito upravljanje i rukovođenje u odgojno-obrazovnim ustanovama. Stručna usavršavanja ravnatelja predškolskih ustanova, osnovnih i srednjih škola te učeničkih domova realizirat će se kroz stručne skupove namijenjene trima ciljnim skupinama:

- ravnateljima odgojno-obrazovnih ustanova u 1. mandatu,
- ravnateljima voditeljima županijskih stručnih vijeća i
- svim ravnateljima u odgojno-obrazovnim ustanovama.

Skupovi osmišljeni za ravnatelje bit će organizirani i provedeni u suradnji sa Samostalnim sektorom za inspekcijske poslove Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, Nacionalnim centrom za vanjsko vrednovanje obrazovanja, Hrvatskom akademskom i istraživačkom mrežom - CARNet-om, udrugama ravnatelja osnovnih i srednjih škola te drugim udrugama i društvima koja se bave odgojem i obrazovanjem.

Sadržaji stručnog usavršavanja temeljeni su na iskazanim potrebama ravnatelja u rukovođenju odgojno-obrazovnom ustanovom (zakonska regulativa, organiziranje ustanove, vođenje školskog osoblja, planiranje pedagoškog rada, komunikacijske vještine ...) i provodit će se putem predavanja, seminara i rasprava u malim grupama koristeći plenarne, skupne i individualne oblike rada s posebnim naglaskom na modularno stručno usavršavanje u malim skupinama. Stručni skupovi planirani su kao državni skupovi za sve ravnatelje odgojno-obrazovnih ustanova.

Strateško planiranje, upravljanje ljudskim potencijalom i razvoj profesionalnih odrednica ravnatelja uz neizostavne teme vezane za pravnu regulativu bit će sadržaj stručnih skupova planiranih za sve ravnatelje na državnoj razini. Teme će se ostvarivati modularno.

U cilju što kvalitetnije integracije učenika s teškoćama u razvoju u redovni odgojno-obrazovni sustav Agencija će osigurati stručno-savjetodavnu potporu školama u suradnji s Centrom za odgoj i obrazovanje „Goljak“ – za učenike s cerebralnom paralizom, Centrom za odgoj i obrazovanje „Vinko Bek“ - za slijepe i slabovidne učenike, Centrom za odgoj i obrazovanje „Slava Raškaj“ - za učenike oštećena sluha i poremećajem govorno jezične

komunikacije učenike i Poliklinikom za rehabilitaciju slušanja i govora SUVAG - za učenike s poremećajem u govornoj komunikaciji.

Sukladno Nacionalnom okvirnom kurikulumu za predškolski odgoj te opće obvezno i srednjoškolsko obrazovanje Agencija će se uključiti u stvaranje pretpostavki za sustavno uključivanje građanskog odgoja i obrazovanja kao obveznog kroskurikularnog predmeta u cjelokupnom odgojno-obrazovnom sustavu, izbornog predmeta u predmetnoj nastavi osnovne škole te redovitog predmeta u srednjoj školi. Ugrađivanje navedene teme u kurikulum osnovne i srednje škole vezano je za provođenje mjera Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva (2012-2016); 10.1. Uvesti građanski odgoj i obrazovanje u redovni obrazovni sustav i 10. 2. Provoditi i podupirati trajno stručno usavršavanje odgojitelja, učitelja, nastavnika, stručnih suradnika i ravnatelja u području građanskog odgoja i obrazovanja te provođenje mjera Nacionalnog programa zaštite i promicanja ljudskih prava (2013-2016). Osigurava se i provedba europskih standarda, prije svega Povelje Vijeća Europe o odgoju o obrazovanju za demokratsko građanstvo i ljudska prava (CoE Charter on EDC/HRE, CM/Rec (2010.)7; www.coe.int te provedba programa Europske unije Odgoj i obrazovanje 2020. (Education and Training 2012) <http://eur-lex.europa.eu>

Agencija je izradila dvogodišnji Program stručnog usavršavanja za građanski odgoj i obrazovanje u svrhu podizanja razine ekspertize učitelja i nastavnika za provođenje Kurikuluma građanskog odgoja i obrazovanja. Tijekom 2014. stručni skupovi na temu građanskog odgoja i obrazovanja organizirat će se na državnoj, županijskim i školskim razinama. Posebno će se organizirati stručno usavršavanje za voditelje županijskih stručnih vijeća za demokratsko građanstvo kako bi oni na županijskim razinama organizirali stručno usavršavanje za sve odgojno-obrazovne radnike s ciljem njihove pripreme za sveobuhvatnu implementaciju Kurikuluma u školskoj godini 2014./2015. U 2013. godini provodilo se vrlo intenzivno stručno usavršavanje učitelja, nastavnika, stručnih suradnika i ravnatelja u osnovnim i srednjim školama u svrhu upoznavanja s osnovnim odrednicama Građanskog odgoja i obrazovanja te pripreme za njegovu primjenu. Diljem Hrvatske održano je 75 specijaliziranih stručnih skupova te obuhvaćeno 6500 odgojno-obrazovnih radnika. U 2014. godini planiraju se državni stručni skupovi u području Građanskog odgoja i obrazovanja za učitelje i nastavnike u zvanu mentora i savjetnike i voditelje županijskih stručnih vijeća svih predmeta i struka s ciljem upoznavanja s Kurikulumom građanskog odgoja i obrazovanja te mogućnostima i praktičnim načinima njegove provedbe, specijalizirani stručni skupovi za 35 voditelja županijskih stručnih vijeća za demokratsko građanstvo za osnovne i srednje škole za provođenje stručnih usavršavanja drugih učitelja i nastavnika i to prije svega za upoznavanje s osnovnim temama i ishodima građanskog odgoja i obrazovanja, za međupredmetno planiranje, programiranje i izvođenje nastave usmjerene na kompetencijski pristup i korištenje metoda za interaktivno učenje i poučavanje:

- metode raznih oblika grupnog rada
- metoda suradničkog učenja

- *metoda radioničkog učenja*
- *metoda socijalnih projekata* u suradnji s roditeljima, građanima, stručnjacima i predstavnicima lokalnih vlasti
- *metoda projektnog rješavanja problema i inovativnosti u prirodoslovnom i tehničkom području* u suradnji s razvojnim centrima gospodarskih tvrtki i znanstvenim istraživačkim centrima
- *metoda simuliranih suđenja* u suradnji s pravosudnim sustavom,
- *metoda volonterskog rada*, u suradnji s predstavnicima civilnog sektora (učilišta volonter, Crveni križ, CARITAS)
- *metoda mirotvornog rada*, osposobljavanje učitelja miritelja i učenika miritelja
- *metoda radionice budućnosti* – učenici stječu iskustvo aktivnog i kreativnog učenja, stječu iskustvo osobnog otkrivanja budućnosti

Agencija će tijekom 2014. u suradnji s nadležnim ministarstvima i vladinim uredima (Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta, Ministarstvom socijalne politike i mladih, Ministarstvom zdravlja, Ministarstvom unutarnjih poslova i/ili Ravnateljstvom policije, Uredom za suzbijanje droga Vlade Republike Hrvatske), akademskom zajednicom (Filozofskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu, Pedagoškim fakultetom Sveučilišta u Rijeci) i stručnjacima koji se bave brigom za mentalno zdravlje djece i mladeži (Poliklinika za zaštitu djece Grada Zagreba, Centar za mentalno zdravlje Dječje bolnice Zagreb, Društvo za psihološku pomoć) organizirati stručne skupove vezane za brigu o mentalnom zdravlju djece i mladeži uključujući stručne skupove vezane za ulogu odgojno-obrazovnih ustanova u prevenciji rizičnih ponašanja (stručni skupovi: *Depresija i suicidalno ponašanje djece i mladih*, *Prevencija nasilja u mladenačkim vezama*, *Navike i obilježja kockanja i sportskog klađenja adolescenata u urbanim sredinama*, *Uloga odgojno-obrazovnih ustanova u promoviranju zdravih stilova života i spolno-odgovornog ponašanja*, *Sport i nasilje u Europi*, *Uloga odgojno-obrazovnih ustanova u prevenciji rizičnih oblika ponašanja*).

Na temelju Sporazuma o suradnji u stručnom usavršavanju odgojno-obrazovnih radnika osnovnih i srednjih škola Agencija za odgoj i obrazovanje i Sveučilište u Rijeci planiraju provedbu programa stručnog usavršavanja u Centru za obrazovanje nastavnika na Filozofskom fakultetu u Rijeci, koji provodi programe cjeloživotnog obrazovanja odgojno-obrazovnih radnika. Sveučilište i Agencija surađivat će u unapređivanju ljudskih potencijala odgojno-obrazovnih radnika u izradi programa stručnog usavršavanja, zajedničkim programima iz područja odgoja i obrazovanja, organizaciji mogućih zajedničkih edukacija stručnjaka u odgoju i obrazovanju, razmjeni odgojno-obrazovnih/stručnjaka radi zajedničkog poučavanja i razmjene iskustva, izdavanju i razmjeni stručnih publikacija, razmjeni iskustava i informacija o stručnim programima, metodama učenja i tehnikama koje se koriste u procesima poučavanja te ostalim oblicima suradnje od zajedničkog interesa.

Učenje i poučavanje o holokaustu i sprečavanje zločina protiv čovječnosti - Agencija za odgoj i obrazovanje u 2014. godini nastavlja izvrsnu suradnju u području poučavanja i učenja o holokaustu uspostavljenu s nizom domaćih i međunarodnih ustanova koje osiguravaju stručnu potporu obrazovnim aktivnostima u Hrvatskoj. U području stručnog usavršavanja učitelja i nastavnika za poučavanje i učenje o holokaustu partneri su nam:

Spomen-područje Jasenovac; Židovska općina Zagreb; Židovska općina Split; Međunarodni savez za sjećanje na holokaust; Yad Vashem Izrael; Kuća Ane Frank, Nizozemska, Organizacija za sigurnost i suradnju u Europi - Ured za demokratske institucije i ljudska prava OSCE/ODIHR; Zaklada za poučavanje holokausta iz Irske, Udruženje organizacija koje se bave holokaustom, SAD i Mémorial de la Shoah, Francuska.

Kao i prethodnih 10 godina, AZOO će 27. siječnja obilježiti Dan sjećanja na holokaust i sprečavanje zločina protiv čovječnosti, organiziranjem višednevnog državnog stručnog skupa namijenjenog učiteljima i nastavnicima povijesti, vjeronauka, etike, hrvatskog jezika, stranog jezika, sociologije, likovne umjetnosti, filozofije i psihologije.

Na temelju Sporazuma o suradnji u području obrazovanja, istraživanja i sjećanja na holokaust između Mémorial de la Shoah iz Francuske, Agencije za odgoj i obrazovanje i Spomen-područja Jasenovac, potpisanog 10. listopada 2012. godine u Parizu, kao i Memoranduma o suradnji s Yad Vashemom iz Izraela, potpisanog 2. lipnja 2013., intenzivirati će se suradnja u području poučavanja o holokaustu između navedenih institucija i osnažiti promicanje poučavanja o holokaustu organiziranjem međunarodnih, nacionalnih i regionalnih seminara, sudjelovanjem u međunarodnim projektima i izradom dodatnih nastavnih materijala. Hrvatski učitelji i nastavnici imat će mogućnost sudjelovanja na seminarima u Yad Vashemu u srpnju 2014. i u Mémorial de la Shoah, u Parizu u listopadu 2014.

Osobita pozornost posvetit će se praćenju rada i stručno-pedagoškoj potpori predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim škola na prostorima Republike Hrvatske u kojima se nastava izvodi u skladu sa Zakonom o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina. Aktivnosti vezane za unapređivanje odgoja i obrazovanja učenika pripadnika nacionalnih manjina i zajednica koje se školuju u Republici Hrvatskoj provodit će se u suradnji s Službom za posebne programe i kurikulum Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta i Uredom za nacionalne manjine Vlade Republike Hrvatske i uključivat će:

- Zakonodavstvo i savjetovanja - upoznavanje sa zakonodavnim rješenjima o radu škola na manjinskim jezicima
- Stručno-pedagošku potporu i stručno usavršavanje učitelja i nastavnika, udžbeničku i didaktičku opremljenost, stručno usavršavanje učitelja i nastavnika, itd.
- Suradnju s jedinicama lokalne uprave i područne (regionalne) samouprave, nevladinim udrugama, predstavnicima ostalih manjinskih zajednica, predstavnicima vjerskih zajednica

Stručno usavršavanje odgojitelja, učitelja i nastavnika pripadnika hrvatske manjine, iseljenika i Hrvata u Bosni i Hercegovini - *Agencija za odgoj i obrazovanje* je od 2007. godine nadležna za područje stručnog usavršavanja odgojitelja, učitelja i nastavnika pripadnika hrvatske manjine, iseljenika i Hrvata u BiH te jednom godišnje organizira međunarodni stručni skup koji okuplja oko stotinu sudionika iz Mađarske, Rumunjske, Austrije, Srbije, Crne Gore, Makedonije, Italije, Slovenije, Slovačke, BiH, Švedske, Australije i Kanade. Teme stručnog skupa vezane su za hrvatski jezik i književnost, povijest, geografiju, kulturno-povijesnu, prirodnu i tradicijsku baštinu, a predavači su stručnjaci za navedena područja – sveučilišni profesori, savjetnici *Agencije za odgoj i obrazovanje* te vrsni hrvatski učitelji i nastavnici. Program se sastoji od radionica, predavanja i stručnog obilaska lokaliteta kulturno-povijesne i prirodne baštine. Osim toga, *Agencija za odgoj i obrazovanje* provodi i stručna usavršavanja navedene skupine odgojno-obrazovnih radnika u državama u kojima oni žive i rade – vrlo je intenzivna suradnja s Hrvatima u Mađarskoj te Hrvatima u Bosni i Hercegovini. Isto tako *Agencija za odgoj i obrazovanje* daje mogućnost zainteresiranim odgojno-obrazovnim radnicima iz inozemstva sudjelovanje na nacionalnim i regionalnim stručnim skupovima *Agencije* za predmetna područja u kojima izvode nastavu na hrvatskome jeziku u svojim odgojno-obrazovnim ustanovama.

Prikaz državnih stručnih skupova u organizaciji *Agencije za odgoj i obrazovanje* sastavni je dio Programa rada *Agencije* i nalazi se u dodatku Programa.

8. STRUČNI ISPITI ZA ODGOJNO-OBRAZOVNE RADNIKE

Praćenje ostvarivanja programa pripravničkog staža kao procesa uvođenja odgojno-obrazovnih radnika početnika u rad i pripremanje za polaganje stručnog ispita jedna je od najvažnijih aktivnost *Agencije*.

- u vrijeme pripreme Plana i programa *Agencije* za 2014. godinu u predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama prijavljeno je oko 3000 kandidata za polaganje stručnog ispita.
- savjetnici *Agencije* će tijekom 2014. godine nastaviti pratiti tijek uvođenja u rad pripravnika i rad stručnog povjerenstva za provođenje pripravničkog staža te provesti polaganje stručnih ispita za odgojitelje, učitelje, nastavnike, stručne suradnike i odgajatelje u osnovnim i srednjim školama te učeničkim domovima (što se tiče srednjih škola, *Agencija* provodi stručne ispite za sve nastavnike u gimnazijama i nastavnike općeobrazovnih predmeta u strukovnim školama)

- ispitna povjerenstva čine savjetnici Agencije kao predsjednici, tajnici ili članovi ispitnih povjerenstava i vanjski suradnici s fakulteta, predškolskih, osnovnoškolskih i srednjoškolskih ustanova.

Agencija za odgoj i obrazovanje uvela je početkom pedagoške odnosno nastavne 2012/2013. godine novi oblik stručnog usavršavanja za pripravnike i njihove mentore u predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama te učeničkim domovima. Na regionalnim stručnim skupovima pod nazivom *Stażiranje i polaganje stručnog ispita – opći dio* svi se odgojno-obrazovni radnici (prvenstveno pripravnici) upoznaju s pravima i obvezama tijekom ostvarivanja pripravničkog staža i polaganja stručnog ispita (tzv. zakonski okvir) i kriterijima vrednovanja pisanoga rada na stručnom ispitu s jezičnog stajališta s posebnim naglaskom na važnost jezično-komunikacijske kompetencije svih odgojno-obrazovnih radnika. Navedeni se skupovi objavljuju u *Katalogu stručnog usavršavanja* pod kategorijom *opći skupovi za pripravnike*. Tako će i 2014. godine biti organizirano nekoliko regionalnih stručnih skupova na navedenu temu (posebno za predškolske, a posebno za školske ustanove). Isto tako, predmetni će savjetnici Agencije za odgoj i obrazovanje nastaviti i tijekom 2014. organizirati stručno usavršavanje za pripravnike vezano za stručno-metodički dio polaganja stručnoga ispita, a navedeni skupovi će biti objavljivani u *Katalogu stručnog usavršavanja* pod imenom nadležnog predmetnog savjetnika.

Isto tako, Agencija za odgoj i obrazovanje će 2014. godine nastaviti sa stručnim usavršavanjem namijenjenim jačanju kompetencija kako članova povjerenstava za stažiranje (stručni skupovi pod nazivom *Uloga ravnatelja i stručnih suradnika u povjerenstvu za stažiranje*, *Uloga pedagoga u povjerenstvu za stažiranje*, *Mentorstvo – kvalitetna podrška profesionalnom razvoju pripravnika* i dr.), tako i članova ispitnih povjerenstava (stručni skupovi za učitelje i nastavnike hrvatskoga jezika – lektore na stručnom ispitu i dr.).

Ispitni rokovi definirani su *Pravilnikom o načinu i uvjetima polaganja stručnog ispita odgojitelja i stručnih suradnika u dječjem vrtiću* i *Pravilnikom o polaganju stručnog ispita učitelja i stručnih suradnika u osnovnom školstvu i nastavnika u srednjem školstvu*.

Stručni ispiti za odgojitelje i stručne suradnike u predškolskim ustanovama održat će se:

od 2. do 31. siječnja 2014.

I. rok

II. rok

od 1. do 31. ožujka 2014.

III. rok

od 2. do 31. svibnja 2014.

IV. rok

od 1. do 30. rujna 2014.

V. rok

od 2. do 30. studenoga 2014.

Stručni ispiti za učitelje i stručne suradnike u osnovnim školama održat će se:

I. rok

od 15. siječnja do 1. ožujka 2014.

II. rok

od 15. travnja do 1. lipnja 2014.

III. rok

od 1. listopada do 15. studenoga 2014.

Stručni ispiti za nastavnike, stručne suradnike i odgajatelje u srednjim školama i učeničkim domovima održat će se:

I. rok

od 10. veljače do 10. travnja 2014.

9. POSTUPAK NAPREDOVANJA ODGOJNO-OBRAZOVNIH RADNIKA

Ljudski potencijal osnovna je poluga razvitka, a zaposlenici u odgoju i obrazovanju glavni su nositelji ideja, informacija i novih znanja i predstavljaju stratešku osnovicu i kapital u suvremenom društvu i gospodarstvu.

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta i Agencija za odgoj i obrazovanje prepoznali su ulogu i važnost odgojno-obrazovnih radnika u obrazovnom sustavu i posebnu pažnju posvećuju pravovremenom otkrivanju istaknutih pojedinca u sustavu i poticanju odgojno-obrazovnih radnika da razviju i primijene svoja znanja i sposobnosti na dobrobit hrvatskog društva i zajednice u kojoj djeluju.

Agencija planira tijekom 2014. godine u redovitom postupku obraditi predmete za prvo napredovanje u zvanju zaprimljene tijekom 2013. godine i prijedloge za ponovni izbor u isto ili napredovanje u više zvanje onih koji su prije 5 godina napredovali u zvanju te organizirati promocije odgojno-obrazovnih radnika koji svojim radom, stručnošću, pedagoškim i metodičkim odlikama te pozitivnim nastojanjima postižu uzorne rezultate u direktnom odgojno-obrazovnom radu, izvannastavnim aktivnostima i izvannastavnim stručnim radom pridonose unapređivanju procesa poučavanja, razvoju cjelokupne odgojno-obrazovne djelatnosti svoje ustanove i hrvatskoga odgojno-obrazovnog sustava u cjelini.

Promocijom odgojno-obrazovnih radnika u zvanje mentora i savjetnika Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta i Agencija za odgoj i obrazovanje odat će priznanje odgojiteljima, učiteljima, nastavnicima i stručnim suradnicima koje su zaslužili na temelju svog rada, zalaganja i uspjeha u radu s djecom i usmjeriti interes javnosti na njihovu ulogu i važnost u društvu.

10. STRUČNO-PEDAGOŠKI NADZOR

Agencija će putem stručno-savjetodavnih posjeta, stručno-pedagoških uvida i stručno-pedagoških nadzora pratiti provođenje kvalitete odgojno-obrazovnog rada u predškolskim ustanovama, osnovnim i srednjim školama i učeničkim domovima.

Stručno-pedagoški uvid i stručno-pedagoški nadzor planiran je u okviru:

- redovitog praćenja pripravnika i pripreme za stručne ispite
- uvida u rad odgojitelja, učitelja, nastavnika i stručnih suradnika za napredovanja u zvanja mentora ili savjetnika
- samostalnog sektora za inspekcijski nadzor, Uprave za odgoj i obrazovanje, pravobraniteljice za djecu, ravnatelja škola, roditelja ili učenika i prema suglasnosti ravnatelja Agencije
- pružanja stručno-pedagoške pomoći

11. NATJECANJA I SMOTRE

Agencija za odgoj i obrazovanje će u 2014. organizirati, koordinirati i financijski pratiti 31 natjecanje i smotru.

Natjecanja i smotre u 2014. godini provodit će se u 8 područja (jezično-umjetničko područje, prirodoslovno-matematičko područje, humanističko područje, tehničko područje, umjetničko područje, zdravstveno područje, ekološko područje i ostali programi) na školskoj, županijskoj i državnoj razini i imaju za cilj predstaviti rezultata rada, znanja, vještina, sposobnosti i kompetencija učenika i njihovih mentora na određenom području i poticati i motivirati na sudjelovanje te međusobno natjecanje učenika. Natjecanjima su obuhvaćeni učenici osnovnih škola, gimnazija, umjetničkih škola i učenici strukovnih škola iz općeobrazovnih predmeta.

Savjetnici Agencije za odgoj i obrazovanje i ove će godine biti uključeni u provedbu natjecanja i smotri u ulozi tajnika državnih povjerenstava i prema planu i programu pojedinih natjecanja i smotri aktivno će sudjelovati u organizaciji i provedbi navedenih aktivnosti, kao članovi povjerenstava s posebnim naglaskom na pružanje različitih vrsta potpora tijekom pripreme i provedbe školskih, općinskih, gradskih i županijskih natjecanja i smotri. U cilju osiguranja što kvalitetnije organizacije i provedbe natjecanja i smotri nastavit će se suradnja sa županijskim uredima zaduženim za obrazovanje u organizaciji natjecanja i smotri na školskim i županijskim razinama.

Natjecanje je pravilima određen postupak iskazivanja sposobnosti, vještina i znanja učenika pisanim ili usmenim oblicima, pojedinačno ili u skupini. Nakon provedbe natjecanja sastavlja se ljestvica poretka na temelju rezultata. Natjecanja, u pravilu, imaju nekoliko razina: školsku, županijsku i državnu. U Gradu Zagrebu u vrijeme održavanja županijskog natjecanja održava se natjecanje na razini Grada Zagreba. Svakom državnom natjecanju prethode dvije razine. Smotre su predstavljanja postignuća u vještinama i umijećima učenika. Smotre, u pravilu, imaju nekoliko razina: školsku, županijsku i državnu. Na natjecanjima i

smotrama sudjeluju učenici koji se kao pojedinci ili članovi određene skupine ističu znanjem, vještinama ili sposobnostima u skladu s programom/ pravilima pojedinog natjecanja ili smotre. Natjecati se mogu redoviti učenici osnovnih i srednjih škola Republike Hrvatske u skladu s načelom slobode izbora svakog učenika. Pod istim uvjetima na natjecanjima mogu sudjelovati i učenici s posebnim potrebama, kojima će organizator natjecanja osigurati primjerene tehničke uvjete za sudjelovanje. Jednog ili više učenika na natjecanju ili smotri u pravilu prati mentor (učitelj, nastavnik ili stručni voditelj) koji ga je pripremao za natjecanje ili smotru.

Svrha natjecanja i smotri:

- predstavljanje rezultata rada, znanja, vještina, sposobnosti i kompetencija učenika i njihovih mentora na određenom području,
- poticanje i motiviranje na sudjelovanje te međusobno natjecanje učenika i natjecanje učenika sa samim sobom.

Natjecanja i smotre organiziraju jedan ili više organizatora. Ovisno o razini, organizatori natjecanja ili smotre su škola domaćin, županija odnosno Grad Zagreb i odgovarajuća strukovna udruga. Natjecanje i smotra mogu imati jednog ili više suorganizatora. Organizator natjecanja i smotri na državnoj razini su Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Agencija za odgoj i obrazovanje, strukovna udruga, županija i škola domaćin. Državno natjecanje i državna smotra mogu imati jednog ili više suorganizatora.

Natjecanja i smotre provode: školska, županijska povjerenstva, povjerenstva Grada Zagreba i državna povjerenstva. Upravni odjeli u županijama dužni su obavijestiti osnovne i srednje škole u svojim županijama koje su osobe zadužene za provedbu natjecanja i smotri. Škole koje se žele natjecati na školskoj razini dužne su se prijaviti njihovu Upravnom odjelu u županiji. Preporučuje se da Upravni odjeli u županijama proslijede ispitne materijale samo školama koje su se prijavile za određeno natjecanje na školskoj razini.

Provođenje natjecanja i smotri učenika osnovnih i srednjih škola Republike Hrvatske koordinira Agencija za odgoj i obrazovanje u suradnji sa strukovnim društvima i udrugama. Agencija za odgoj i obrazovanje odlučuje o kategorijama natjecanja i smotri uz prethodnu suglasnost Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Sudjelovanje na svim razinama natjecanja i smotri mora proizlaziti iz redovitog školskog programa i izvannastavnog rada koji se provodi tijekom školske godine i sastavni je dio godišnjega plana i programa rada škole, kojim se na početku školske godine utvrđuje: broj skupina, vrste, vrijeme i mentori. Na natjecanjima u pravilu sudjeluju učenici 7. i 8. razreda osnovne škole i učenici srednjih škola. Na natjecanju ili smotri mogu se izložiti i predstaviti istraživački radovi učenika proizišli iz pokusa i istraživanja koje prihvati državno povjerenstvo i pod uvjetom da prethodno nisu prijavljeni ili prikazani na državnim smotrama i natjecanjima iz drugih područja. O broju učenika i mentora – sudionika na državnoj razini

natjecanja i smotri odlučuje Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta na prijedlog Agencije za odgoj i obrazovanje.

Vremenik natjecanja i smotri na svim razinama za svaku školsku godinu donosi Agencija za odgoj i obrazovanje na temelju prethodne suglasnosti Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta.

Natjecanja i smotre na svim razinama organiziraju se u školama koje imaju uvjete za provedbu natjecanja ili smotre u pojedinom području. Ravnatelj škole imenuje mentora koji ima stručna znanja za pripremu učenika. Mentor učeniku natjecatelju može biti isključivo odgojno-obrazovni radnik (učitelj, nastavnik ili stručni suradnik) zaposlen u školskoj ustanovi (osnovnoj školi, srednjoj školi ili učeničkom domu).

Agencija za odgoj i obrazovanje vlasnik je autorskih prava za testove i zadatke svih natjecanja i smotri i ima isključiva pravo upotrebe i objavljivanja.

Kriteriji za prosudbu uspješnosti natjecatelja moraju biti precizni i jasni, a instrumenti za procjenu razrađeni tako da omogućuju usporedivost rezultata i minimaliziraju subjektivnost ispitivača. Kriterije za prosudbu donosi državno povjerenstvo za pojedino natjecanje. Pisane zadatke za školsku, županijsku i državnu razinu natjecanja sastavlja državno povjerenstvo. Državno povjerenstvo mora na vrijeme dostaviti primjerke pisanih zadataka s rješenjima, tj. neposredno prije natjecanja, u vremenu koje treba biti dostatno za potpunu pripremu natjecanja. Državno povjerenstvo šalje testove za sva natjecanja na školskoj i županijskoj razini zaduženima za distribuciju – školi domaćinu, odnosno, Upravnom odjelu u županiji dva radna dana prije natjecanja (u petak ako je natjecanje u ponedjeljak).

Županijska povjerenstva dostavljaju državnim povjerenstvima ljestvicu konačnog poretka svih učenika koji su sudjelovali na županijskim natjecanjima. Za sva natjecanja u kojima učenici pišu ispite znanja o broju učenika pozvanih na državno natjecanje odlučuje državno povjerenstvo uz prethodnu suglasnost Agencije za odgoj i obrazovanje. Ako više učenika ima isti broj bodova, u okviru dopuštenog broja učenika pozvanih na državno natjecanje, bit će pozvani svi učenici. Natjecanja koja imaju privremene ljestvice poretke dobivaju konačne ljestvice poretka tek kad ih potvrdi državno povjerenstvo. Konačni poredak obvezatno se objavljuje u glasilu natjecanja – biltenu koji je u elektroničkom obliku. Nakon natjecanja povjerenstva moraju do kraja školske godine u kojoj je natjecanje provedeno čuvati riješene zadatke svih učenika koji su u natjecanju sudjelovali. Ako više učenika ima isti broj bodova zauzimaju isto mjesto, što znači da prvo, drugo, treće ili bilo koje drugo mjesto na ljestvici poretka može osvojiti više učenika s istim brojem bodova. Više učenika s istim brojem bodova i jednim osvojenim mjestom ne ukidaju iduće mjesto na ljestvici (npr. bez obzira na dva učenika s istim brojem bodova na prvom mjestu, ostaje drugo mjesto). Isto vrijedi i za ekipna natjecanja.

Na državnim smotrama nema ljestvice poretka. Ako zbog posebne naravi određenih kategorija smotri nije moguće provesti selekciju na školskoj razini, odabir sudionika smotre

provodi se na prvoj višoj razini ili je provodi državno povjerenstvo. Kriteriji za prosudbu koja prethodi državnoj razini moraju biti precizni i jasni. Kriterije za prosudbu donosi državno povjerenstvo za pojedinu smotru.

Državno povjerenstvo za provedbu državnog natjecanja ili državne smotre imenuje ravnatelj Agencije za odgoj i obrazovanje. Suglasnost za sastav državnog povjerenstva prethodno daje Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta. Državno povjerenstvo imenuje se svake godine. Od ukupnog broja članova državnoga povjerenstva za provedbu određenoga natjecanja u znanju najmanje polovica moraju biti iz redova učitelja ili nastavnika osnovnih odnosno srednjih škola Republike Hrvatske.

Učenici koji na natjecanjima osvoje prva tri mjesta dobivaju priznanja, ostali sudionici natjecanja dobivaju pohvalnice, sudionici smotri dobivaju pohvalnice, a mentori i organizatori zahvalnice.

Natjecanja i smotre koje se održavaju pod pokroviteljstvom Agencije za odgoj i obrazovanje u 2014. godini su:

26. smotra učeničkih zadruga Republike Hrvatske u organizaciji Hrvatske udruge učeničkog zadrugarstva i Hrvatske zajednice tehničke kulture

Natjecanje i smotra učeničkih domova – Domijada u organizaciji Udruge učeničkih domova Republike Hrvatske

Natjecanje Ponos Domovine u organizaciji Udruge Ponos Domovine

Detaljniji program natjecanja i smotri za 2014. godinu, upute za provedbu natjecanja i smotri i sastav državnih povjerenstava nalaze se u *Katalogu natjecanja i smotri učenika i učenika osnovnih i srednjih škola RH u 2014. godini*, koji je sastavni dio godišnjeg *Plana i programa Agencije za odgoj i obrazovanje za 2014. godinu* i dostupan je na internetskoj stranici Agencije www.azoo.hr

U 2014. godini planiraju se školske, županijske i državna smotre projekata iz demokratskog građanstva i ljudskih prava i smotra simuliranih suđenja u suradnji školskog i pravosudnog sustava, koje će se organizirati ćemo uz podršku Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, Pravobraniteljice za djecu, Ureda za ljudska prava Vlade RH, sudaca Ustavnog suda Republike Hrvatske, Županijskog suda u Zagrebu, Udruge ravnatelja predškolskog odgoja, Hrvatske udruge ravnatelja osnovnih škola, Udrugom hrvatskih srednjoškolskih ravnatelja, predstavnika ureda državne uprave i lokalne samouprave, predstavnika nevladinih organizacija i dr.

Za lipanj 2014. planirana je tradicionalna svečanost uručivanja *Oskara znanja* učenicima osnovnih i srednjih škola, pobjednici državnih natjecanja i učenicima koji će

osvojiti jedno od prva tri mjesta na međunarodnim natjecanjima. Za predan i ustrajan rad s učenicima priznanja će biti uručena učiteljima i nastavnicima mentorima.

Vremenik natjecanja i smotri sastavni je dio Programa i nalazi se u prilogu.

12. NAKLADNIČKA DJELATNOST

Izdanja u 2014. (dosadašnja praksa i novo):

- *Brošura o Agenciji za odgoj i obrazovanje* (na hrvatskom jeziku i engleskom jeziku, ažurirana verzija), 2014.
- *Smotra projekata iz područja Nacionalnog programa odgoja i obrazovanja za ljudska prava i demokratsko građanstvo*, 2014.
- *Zbornik LiDraNo*, 2014. (Smotra LiDraNo – literarno, dramsko-scensko i novinarsko stvaralaštvo)
- *Zbornik radova 26. Proljetne škole školskih knjižničara RH-a*
- *Katalog Natjecanje–izložba učenika osnovnih i srednjih škola iz područja vizualnih umjetnosti i dizajna* (LIK)
- *Zborske skladbe* (u okviru smotre Glazbene svečanosti hrvatske mladeži)
- Igor Rukljač, Biljana Petljak Zekić i Sanja Urek: *Planiranje, organizacija i provedba modularnoga stručnog usavršavanja učitelja razredne nastave grada Zagreba i Zagrebačke županije (zapad)*
- Monografija u povodu održavanja 5. simpozija učitelja i nastavnika hrvatskoga jezika: *Konteksti poučavanja hrvatskog jezika i interpretacije teksta u školi*
- Ines Blažević: *Zbornik radova* (učitelji razredne nastave Splitsko-dalmatinske i Dubrovačko-neretvanske županije)
- Monografija u povodu održavanja simpozija učitelja i nastavnika povijesti
- Éva Gefferth – Mária Herskovits: *Samo treba tražiti...*, priručnik za darovite

Agencija za odgoj i obrazovanje objavljivat će u 2014. godini monografije, zbornike, priručnike, brošure i kataloge u okviru simpozija, stručnih skupova i drugih redovitih djelatnosti u tiskanom ili elektroničkom obliku, prema postojećoj financijskoj situaciji, zadržavajući, naravno, sve dosadašnje standarde u sadržajnom i uređivačkom smislu. Agencija, također, zadržava i pravo izmjene plana objavljivanja u 2014. godini.

13. PROVEDBA NACIONALNIH PROGRAMA

Tijekom 2014. nastaviti će se suradnja u provedbi nacionalnih programa sa Upravom za odgoj i obrazovanje Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta i ostalim ministarstvima ili uredima Vlade Republike Hrvatske (sustavnije uvođenje Građanskog odgoja i obrazovanja, sprečavanje nasilja nad djecom i među djecom, prevencija zlouporaba droga, promocija prava djece, sigurnost u školama, suzbijanje obiteljskog nasilja, prevencija HIV-infekcija (AIDS), prevencija poremećaja u ponašanju, prevencija trgovanja djecom, nacionalne manjine....)

U 2014. Agencija će osobitu pozornost posvetiti provedbi sljedećih nacionalnih programa i/ili strategija:

- Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva (2006–2011; 2012-2016);
- Nacionalni program zaštite i promicanja ljudskih prava (2008-2011; 2013-2016);
- Nacionalni program za mlade (2009-2013; 2014-2017)
- Nacionalna strategija za uključivanje Roma (2013 – 2020)
- Akcijski plan za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma, za razdoblje od 2013. do 2015. godine
- Nacionalna politika za promicanje ravnopravnosti spolova (2006-2010; 2011-2015);
- Nacionalni program zaštite potrošača (2013-2016)
- Nova strategija i Akcijski plan suzbijanja korupcije (2014)
- Nacionalna strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom (2007. do 2015)
- Nacionalni program i Operativni plan za suzbijanje trgovanja ljudima (2012 – 2015)
- Program Europske komisije Odgoj i obrazovanje 2020. (Education and Training 2020) – ključne kompetencije za cjeloživotno učenje
- Nacionalni program sigurnosti cestovnog prometa (2011-2020)
- Akcijskog plana za provedbu programa mjera edukacije u borbi protiv nasilja u sportu, na sportskim natjecanjima i izvan njih

Sukladno Odluci o eksperimentalnoj provedbi i praćenju provedbe Kurikuluma građanskoga odgoja i obrazovanja u dvanaest osnovnih i srednjih škola, u 2012./2013. i 2013./2014. savjetnici Agencije posebno će se angažirati na sustavnom uključivanju Građanskog odgoja i obrazovanja kao obveznog kroskurikularnog predmeta u cjelokupnom odgojno-obrazovnom sustavu, izbornog predmeta u višim razredima osnovne škole te redovitog predmeta u srednjoj školi. Sukladno Nacrtu istraživanja *Praćenje i vrednovanje Eksperimentalne provedbe kurikuluma građanskog odgoja i obrazovanja* izrađenog u Istraživačko-obrazovnom centru za ljudska prava Filozofskog fakulteta u okviru IPA projekta Mreže mladih Hrvatske, savjetnici Agencije za odgoj i obrazovanje sudjeluju u suradnji s

Istraživačko-obrazovnim centrom za ljudska prava Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta, Nacionalnim centrom za vanjsko vrednovanje obrazovanja, u sustavnom praćenju i vrednovanju eksperimentalne provedbe Kurikuluma građanskog odgoja i obrazovanja.

Na osnovi rezultata dobivenih eksperimentalnom provedbom Kurikuluma građanskog odgoja i obrazovanja pripremat će se konačno oblikovanje kurikuluma kako bi se mogao redovito primjenjivati u osnovnim i srednjim školama Republike Hrvatske. Redovita primjena planira se za 2014/15 školsku godinu.

Uvođenje Građanskog odgoja i obrazovanja u osnovne i srednje škole vezano je i za provođenje mjera Nacionalne strategije stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva (2012-2016); *10.1. Uvesti građanski odgoj i obrazovanje u redovni obrazovni sustav i 10. 2. Provoditi i podupirati trajno stručno usavršavanje odgojitelja, učitelja, nastavnika, stručnih suradnika i ravnatelja u području građanskog odgoja i obrazovanja*; provođenje mjera Nacionalnog programa zaštite i promicanja ljudskih prava (2013-2016) i drugih prethodno navedenih nacionalnih programa, strategija, akcijskih planova, međunarodnih konvencija i preporuka. Osigurava se i provedba europskih standarda, prije svega *Povelje Vijeća Europe o odgoju o obrazovanju za demokratsko građanstvo i ljudska prava (CoE Charter on EDC/HRE, CM/Rec (2010.)7*; www.coe.int te provedba programa Europske unije *Odgoj i obrazovanje 2020. (Education and Training 2012)* <http://eur-lex.europa.eu>

Poseban naglasak dat će se aktivnostima na promociji Građanskog odgoja i obrazovanja koje će uključivati:

- praćenje i vrednovanje eksperimentalne provedbe Kurikuluma građanskoga odgoja i obrazovanja;
- savjetovanje učitelja i nastavnika i pomoć pri izvedbenom među-predmetnom planiranju i programiranju Građanskog odgoja i obrazovanja u osnovnim i srednjim školama usmjerenom na ishode i postignuća učenika;
- održavanje stručnih skupova za odgojitelje, učitelje, nastavnike i stručne suradnike radi upoznavanja s Kurikulumom građanskoga odgoja i obrazovanja, njegovim sastavnicama i načinom uvođenja u školski sustav;
- osposobljavanje učitelja i nastavnika za primjenu Kurikuluma građanskog odgoja i obrazovanja;
- osposobljavanje učitelja i nastavnika trenera drugih nastavnika i županijskih voditelja stručnih vijeća za demokratsko građanstvo kako bi mogli osposobljavati druge nastavnike iz područja Građanskog odgoja i obrazovanja;
- izradu nastavnih materijala za učenike i nastavnike za Građanski odgoj i obrazovanje,
- razvijanje metodologije evaluacije građanske kompetencije kod učenika;

- organiziranje smotri učeničkih projekata, simuliranih suđenja, simulirane sjednice Hrvatskog sabora za učenike srednjih škola; smotre za učenike osnovnih škola „...Da sam zastupnik/zastupnica u Hrvatskom saboru...“, prirediti web-izdanje brošure o projektima i provedenim smotrama;
- razmjenom međunarodnih iskustava i razvojem prepoznatljivosti Hrvatske po metodološkom pristupu i stupnju razvijenosti ovoga područja na regionalnom, europskom i međunarodnom planu;

Stručnim usavršavanjem Agencija za odgoj i obrazovanje nastaviti će razvijati kompetencije koje trebaju imati učitelji i nastavnici da bi razvijali demokratske vrijednosti kroz metode aktivnog i suradničkog učenja i poučavanja, koje se mogu razvrstati u pet stručnih područja:

Opća profesionalna znanja: profesionalna deontologija; prava i odgovornosti učiteljske profesije; Ustav, zakoni i pravilnici, znanje odgojno-obrazovnog planiranja i programiranja, pedagoška dokumentacija, upravljanje razredom.

Strukovna znanja

Teorijsko znanje i razumijevanje građanskog odgoja i obrazovanja:

- učitelji i nastavnici osposobljeni za uključivanje kurikuluma građanskog odgoja i obrazovanja u školski kurikulum i predmetne kurikule
- učitelji i nastavnici stekli znanja o dimenzijama građanske kompetencije koje trebaju razviti kod učenika te o njihovoj isprepletenosti i povezanosti
- učitelji i nastavnici stekli znanje o društvenim komunikacijskim vještinama koje trebaju razviti kod učenika: što je verbalna i neverbalna komunikacija, aktivno slušanje, ja i ti poruke, parafraziranje, preoblikovanje, upravljanje emocijama, upravljanje učenjem, timski rad, određivanje sukoba, transformiranje sukoba, moralna motivacija i dr.
- učitelji i nastavnici vladaju osnovnim pojmovima demokracije: vlast, zakon, pravda, odgovornost, privatnost, privatno dobro, zajedničko dobro, temeljna ljudska prava, humane vrijednosti, građanske vrline – poštenje, nepotkupljivost, marljivost, pravednost, poštovanje ljudske osobe, ljubav prema životu, etička pitanja (ispravnost korištenja GMO, eutanazija i sl.), refleksivno ravnojesje (razmatranje aktualnih događaja, prosudbe o događaju, načela i pravila koja upravljaju našim sudovima)
- učitelji i nastavnici osposobljeni za upoznavanje učenika s ulogom pravosudnog sustava i vladavine prava
- učitelji i nastavnici stekli znanje o razvoju poduzetnosti i poduzetničke kompetencije kod učenika

- učitelji i nastavnici stekli znanje o tome što je osobni, zavičajni, domovinski, europski i globalni identitet. Kako razvijati identitet, što je interkulturni dijalog i kako se primjenjuje
- učitelji i nastavnici stekli znanje o tome što su stereotipi, predrasude i diskriminacija, zašto su predrasude uvijek dvosmjerne, kako nastaju i utječu na ponašanje

Procesi učenja i poučavanja koji vode razvoju demokratskog građanstva

Planiranje, upravljanje razredom, poučavanje, ocjenjivanje, projektno planiranje i suradnja s lokalnom zajednicom, nevladinim organizacijama, vjerskim zajednicama, predstavnicima vlasti, kulturnih djelatnosti, stručnjacima, poduzetnicima, gospodarskim čimbenicima

Metode učenja i poučavanja GOO-a

- učitelji i nastavnici osposobljeni za primjenu metodologije Projekt građanin u predlaganju, selekcioniranju i oblikovanju rješenja manjeg problema u lokalnoj zajednici i drugih metoda aktivne i sudioničke uključenosti učenika
- učitelji i nastavnici osposobljeni za provođenje simuliranih suđenja s učenicima srednjih škola
- učitelji i nastavnici razvili kompetencije u području metodologije grupnog rada, suradničkog učenja, istraživačkog učenja
- učitelji i nastavnici razvili kompetencije u području komunikacijskih vještina
- razvili su kompetencije u području rješavanja konfliktnih situacija i transformiranja sukoba
- učitelji i nastavnici razvili kompetencije u području školske i vršnjačke medijacije
- učitelji i nastavnici osposobljeni da mogu voditi učenike usvajaju vještine argumentiranja, dokazivanja, logičkog zaključivanja, uočavanja bitnih činjenica, nepristranog pristupa i javnog nastupa

O rezultatima provedbe građanskog odgoja i obrazovanja postoji obveza redovitog izvješćivanje prema upravama Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta i drugih ministarstava te Uredima Vlade Republike Hrvatske radi podnošenja periodičnih izvješća Vladi i Saboru Republike Hrvatske, periodičnih izvješća Republike Hrvatske međunarodnim tijelima o primjeni deklaracija i konvencija kojih je Republika Hrvatska potpisnica te posebnih tematskih izvješća Europskoj komisiji.

Sudjelovanje u komparativnom istraživanju o provođenju građanskog odgoja i obrazovanja u obrazovnom sustavu RH za EURIDICE - istraživačku mrežu Europske unije koja istražuje i komparativno prikazuje obrazovne podatke o zemljama članicama EU.¹

14. PROJEKTI I ISTRAŽIVANJA

Savjetnici Agencije bit će i tijekom 2014. aktivno uključeni u provedbu brojnih projekata, programa i istraživanja koja će Agencija za odgoj i obrazovanje provoditi samostalno i/ili u suradnji s institucijama iz Hrvatske i inozemstva (sveučilištima, strukovnim udrugama i ostalim institucijama koje se bave unapređivanjem odgoja i obrazovanja). Izdvajamo neke od njih (abecednim redom): Agencija za strukovno obrazovanje i obrazovanje odraslih; British Council; CIRO-Centar za istraživanje i razvoj obrazovanja/Institut za društvena istraživanja; ERF Zagreb (Laboratorij za psiholingvistička istraživanja Odsjeka za logopediju); V. gimnazija Zagreb i Gimnazija Požega; Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport Grada Zagreba; Hrvatsko matematičko društvo; NVO Mreža mladih Hrvatske; Splitsko matematičko društvo; Sveučilišta u Osijeku, Rijeci i Splitu (Učiteljski fakulteti u Osijeku i Rijeci, Filozofski fakultet u Rijeci, Prirodoslovno-matematički fakultet u Splitu); Udruga „Sigurna cesta, prometna preventiva mladih“; predškolske ustanove, osnovne i srednje škole.

Od brojnih projekata i programa koje će Agencija provoditi u 2014. godini i u koje će biti aktivno uključeni savjetnici Agencije ističemo:

SEMEP (South - Eastern Mediterranean Environmental Project) je interdisciplinarni projekt odgoja i obrazovanja za održivi razvoj na području jugoistočne obale Sredozemnog mora i crnomorske regije. Uklapa se u UNESCO-ove smjernice za Desetljeće obrazovanja za održivi razvoj. Postao je platforma za dijalog i suradnju među nacionalnim koordinatorima, učiteljima, nastavnicima i učenicima te aktivno promiče znanstvenu metodologiju u istraživanju društvenih i prirodnih znanosti. Projekt je osmišljen kao interdisciplinarni i holistički tako da prelazi granice pojedinih predmeta pa nastavnici i učenici surađuju u timskom radu promičući odgoj i obrazovanje o okolišu uključujući socijalne, povijesne, znanstvene, tehnološke, ekonomske, etičke i kulturne aspekte. Odobrilo ga je Ministarstvo

¹ EURIDICE je istraživačka mreža Europske unije koja istražuje i komparativno prikazuje sve relevantne obrazovne podatke o zemljama članicama EU, pa tako i podatke o modelima provedbe građanskog odgoja i obrazovanja. Od 2012. godine Republika Hrvatska sudjeluje u redovitom periodičnom EURIDICE istraživanju o građanskom odgoju i obrazovanju.

znanosti, obrazovanja i sporta, a pod pokroviteljstvom Agencije za odgoj i obrazovanje održavaju se seminari za školske koordinatore i Ljetna škola na otoku Visu tijekom koje učenici samostalno predstavljaju radove, a zajedno s nastavnicima sudjeluju na predavanjima, u terenskom radu te radionicama o ekološkim problemima, životu u moru, komunikaciji, korištenju suvremenih metoda u radu i sličnim temama. Do sada je organizirano 15 ljetnih škola na otoku Visu gdje je predstavljeno više od 300 školskih projekata uz sudjelovanje više od 500 učenika i 100 odgojno-obrazovnih radnika. Projekt je izašao izvan okvira škole prema lokalnoj zajednici i političarima te sudjelovanjem u razmjeni učenika između SEMEP zemalja. U Hrvatskoj je trenutno aktivno 40 škola (od kojih su većina srednje škole) sa sudjelovanjem oko 600 učenika i 100 učitelja i nastavnika u obalnom i kontinentalnom području. Njihove se aktivnosti predstavljaju na skupovima u zemlji i inozemstvu. Više informacija nalazi se na web stranicama www.semep.hr.

GLOBE (*Global Learning and Observations for Benefit the Environment - Cjelovito učenje i opažanje za dobrobit okoliša*) je međunarodni znanstveno-obrazovni program u kojem učenici obavljaju ekološka mjerenja i prate promjene u svojem neposrednom okolišu. Putem internetskih stranica Programa i jedinstvene baze GLOBE podataka, učenici mogu uspoređivati rezultate vlastitih mjerenja i opažanja s podacima koje je prikupilo preko 24.000 GLOBE škola u svijetu. Internetske stranice omogućuju umrežavanje GLOBE učitelja i učenika te interakciju sa znanstvenicima uključenim u Program GLOBE. Na temelju propisane metodologije i specifikacija mjernih instrumenata, podaci GLOBE škola mogu se uspoređivati pa GLOBE suradnička mreža doprinosi znanstvenom praćenju promjena okoliša na globalnoj razini. U stručnom osposobljavanju odgojno-obrazovnih radnika za provedbu Programa GLOBE AZOO surađuje sa znanstvenim i stručnim institucijama, poput Državnog hidrometeorološkog zavoda, Odsjeka za biologiju Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Zagrebu i Splitu i drugih. Važan čimbenik osiguranja kvalitete i kontinuiteta rada škola su stručni skupovi za voditelje Programa te Državna smotra i natjecanje hrvatskih GLOBE škola. Na natjecanju se ispituju učeničke vještine i znanja na razini primjene i tumačenja postupaka i rezultata GLOBE mjerenja, a na smotri se prikazuju učenički istraživački radovi nastali na temelju analiza vlastitih GLOBE podataka ili usporedbom vlastitih podataka s podacima drugih GLOBE škola. Poticanjem praktičnog rada, redovitog obavljanja mjerenja i opažanja te analiziranja podataka i rezultata praćenja stanja okoliša, Program GLOBE doprinosi razvoju *prirodoslovne pismenosti* (ili učeničkih prirodoslovno-matematičkih kompetencija).

Odgoj i obrazovanje za održivi razvoj

Na temelju rezultata *Projekta osposobljavanja poučavatelja za obrazovanje za održivi razvoj*, realiziranog u suradnji s hrvatskim uredom austrijske udruge za međunarodnu suradnju Kultur-kontakt, od 2011. godine Agencija organizira modularno stručno usavršavanje učitelja, nastavnika i stručnih suradnika za provedbu međupredmetne teme *Obrazovanje za održivi razvoj* u osnovnim i srednjim školama. Program stručnog

usavršavanja osmišljen je kao razvoj školskog projekta, uz primjenu metodologije akcijskog istraživanja i prema *Kriterijima kvalitete obrazovanja za održivi razvoj*, uz kontinuiranu razmjenu iskustava i ideja polaznika, evaluaciju i refleksiju te uz rasprave s kritičkim prijateljima. Program se oslanja na ciljeve UN-ova Desetljeća obrazovanja za održivi razvoj (2005 – 2014), Strategiju održivog razvoja Republike Hrvatske i Akcijski plan obrazovanja za održivi razvoj te Nacionalni okvirni kurikulum. Voditelji stručnog usavršavanja moderiraju i mentoriraju rad malih grupa polaznika (15 do 25) tijekom 6 jednodnevnih modula raspoređenih tijekom dvije godine, istodobno u četiri regije Republike Hrvatske. Cilj ovako organiziranog programa usavršavanja je da po njegovom završetku polaznici djeluju kao multiplikatori u vlastitoj sredini.

Integrativna supervizija u odgoju i obrazovanju - projekt kao metodu profesionalnog i osobnog razvoja provode osposobljeni savjetnici Agencije supervizori. Supervizija je namijenjena svim odgojno-obrazovnim radnicima, a cilj joj je razvoj vlastite osobne, socijalne i profesionalne kompetencije, unapređenje neposrednog odgojno-obrazovnog rada i međuljudskih odnosa u odgojno-obrazovnim ustanovama. Supervizija se radi s grupom od 8 do 12 članova tijekom jedne školske ili kalendarske godine, u kojoj sudionici reflektiranjem i analiziranjem svoga rada uče na primjerima iz vlastitoga i tuđeg iskustva. Grupa savjetnika supervizora AZOO-a osposobljena je za integrativnu superviziju u okviru projekta *Jačanje kapaciteta za integrativnu superviziju Agencije za odgoj i obrazovanje (2007-2009)* financiranog u okviru programa predpristupne pomoći PHARE te se integrativna supervizija kao oblik profesionalnog razvoja u sustavu odgoja i obrazovanja redovito provodi od 2008. godine, što je jasan pokazatelj potrebe za ovom vrstom stručnog usavršavanja te održivosti rezultata projekta. Korisnost i učinkovitost supervizije prepoznata je i u nacrtu *Strategije obrazovanja znanosti i tehnologije*. U području Osiguravanja vanjske podrške samovrednovanju škola navodi se: *Za jačanje unutarnjih kapaciteta škola, kao i za poticanje učinkovitijeg samovrednovanja potrebna je vanjska podrška. Ovakvu podršku najbolje mogu pružiti kvalificirani savjetnici iz nadležnih agencija koji imaju iskustava sa supervizijom ili edukacijskim coachingom, ili neovisni vanjski suradnici koji mogu biti i kolege iz drugih škola koji imaju iskustva s unaprjeđivanjem rada škola.*

U 2014. godini planirane su sljedeće aktivnosti kojima je svrha kontinuirani profesionalni razvoj odgojno-obrazovnih radnika i savjetnika supervizora:

- vođenje dvadesetak supervizijskih grupa u odgojno-obrazovnim ustanovama,
- meta-supervizija i intervizija (supervizija rada viših savjetnika supervizora),
- konferencija supervizije u sustavu odgoja i obrazovanja i
- sudjelovanje u radu Hrvatske udruge za superviziju i organizacijski razvoj.

Sigurnost djece na internetu: projekt će trajati od 19. kolovoza 2013. do 19. prosinca 2014. uz sudjelovanje učenika, učitelja, roditelja te lokalne i šire zajednice. Ciljevi projekta su:

- razviti i primijeniti dio školskog kurikulumuma o sigurnosti djece na internetu u sklopu Hrvatskog kvalifikacijskog okvira (HKO),
- razviti školski kurikulum temeljen na ishodima učenja o području sigurnosti djece na internetu,
- razviti i provesti popratni pedagoški model za učenje usmjereno na učenika,
- poboljšati obrazovne vještine i stručnost učitelja za poučavanje usmjereno učenicima,
- poboljšati digitalne kompetencije učenika i razviti kritički stav prema odgovornoj uporabi IKT-a,
- podići razinu svijesti učenika, učitelja, roditelja i opće javnosti za pitanja koja se odnose na dječju sigurnost *online* u sinergiji s politikama Europske unije,

Agencija za odgoj i obrazovanje (AZOO) i Osnovna škola „Veliki Bukovec“ dogovorili su suradnju na realizaciji projekta prema zajedničkim aktivnostima koje su opisane u prijavnom obrascu projekta. Uloga AZOO-a je:

- stručna i savjetodavna uloga tijekom razvoja školskog kurikulumuma i njegove primjene,
- pripremanje i održavanje dvije radionice o ishodima učenja i metodičkim modelima za primjenu školskog kurikulumuma za pedagoški tim projekta u sklopu prve i druge planirane radionice,
- stručna recenzija školskog kurikulumuma i obrazovnih sadržaja razvijenih tijekom projekti,
- sudjelovanje u diseminaciji projektnih aktivnosti i rezultata.

Program **Pisci na mreži** čine pozvani suvremeni hrvatski autori, koji su svojim knjigama zadobili pažnju književne kritike i čitateljske publike, ali su, istodobno, njihovi tekstovi poticajni za čitanje u školi tijekom različitih oblika neposrednog odgojno-obrazovnog rada: redovne nastave hrvatskoga jezika i izvannastavnih aktivnosti. Pjesnički, prozni i dramski tekstovi, radni interesi pisaca (urednici, kritičari, novinari, učitelji, slobodni umjetnici...) – polazišna su tema razgovora pisaca i voditelja programa te učitelja, nastavnika i učenika. Na redovitom mjesečnom susretu pisci komuniciraju s fizički prisutnim učenicima i nastavnicima, a što je osobito važno zbog mogućnosti daleko većeg broja sudionika iz različitih dijelova Hrvatske i izvan nje, i virtualno tijekom dvosatnoga webinara. Namjera je urednika i voditelja programa da u virtualnim susretima učenici saznaju tko su hrvatski pisci, kako, zašto i za koga pišu. Želi se tijekom razgovora, odgovaranja i komentiranja pitanja sudionika ući u radionice pisaca, proći labirintima njihovih književnih tekstova, dobiti

pouzdaniji uvid kako i gdje žive, što čitaju, što im je važno u procesu pisanja, što misle o novim tehnologijama i mogućnostima komuniciranja s drugima, koji su njihovi uzori i životni izbori. Ukratko htjelo bi se izravno, u razgovoru, različitim pitanjima i novim, drukčijim odgovorima, učiniti složenu mrežu hrvatske književnosti (kulture) dostupnom i preglednom za čitanje, kretanje, stjecanje različitih iskustava i za uživanje. Želi se saznati kako čitati hrvatske pisce i njihove tekstove, upoznati ih i učiniti vlastito vrijeme važnijim i boljim nego što nam se, nerijetko, čini da ono jest. Budući da je program uvršten u Katalog stručnih skupova AZOO-a, dio je stručnog usavršavanja učitelja i nastavnika, za što dobivaju i potvrdu AZOO-a od rujna 2011. uz prethodno internetsko popunjavanje upitnika nakon svakog susreta. Program *Pisci na mreži* za učitelje i nastavnike hrvatskoga jezika, ali i za sve ostale zainteresirane učitelje, nastavnike, stručne suradnike, odgajatelje i ravnatelje Agencija za odgoj i obrazovanje organizira i provodi u okviru Microsoftova programa *Suradnici u učenju* (*Partners in Learning*) – projekti inovativnog korištenja IKT-a u obrazovanju – i u suradnji s udrugom Magistra Nova i tvrtkom Aquilonisom, koja prije, tijekom i poslije susreta pruža tehničku i organizacijsku podršku zainteresiranim sudionicima susreta čime se promovira upotreba suvremenih informacijskih i komunikacijskih tehnologija i podižu / osiguravaju kompetencije učitelja, nastavnika i učenika za njeno korištenje. U program se mogu uključiti svi zainteresirani bez obzira na mjesto stanovanja ili rada, mogu to učiniti u školi, od kuće, ali i sa svih drugih udaljenih mjesta, i to samo uz troškove internetske veze. Susreti se snimaju i pohranjuju na vlastito internetsko sjedište da bi bili na raspolaganju za korištenje u nastavi, poticali diskusiju učenika na forumu u sklopu internetskog sjedišta projekta i izvan termina susreta. Također će se izraditi internetsko sjedište za predstavljanje i objavu snimki susreta, pripremljenih tekstova, životopisa pisca i drugih relevantnih tekstova te za diskusiju učitelja, nastavnika i učenika. Svaki susret i cijeli program najavljuje se i predstavlja u tiskanim i elektroničkim medijima, društvenim mrežama te izravnom elektroničkom komunikacijom sa svim školama, stručnim vijećima za hrvatski jezik, izvannastavne aktivnosti i školske knjižnice.

Učeničko razumijevanje temeljnih bioloških sadržaja - projekt se provodi u suradnji s CIRO-om Centrom za istraživanje i razvoj obrazovanja/IDI i Biološkim odsjekom PMF-a. Cilj projekta je istražiti usvojenost i razumijevanje složenijih prirodoslovnih koncepata (poput pretvorbi energije u živim organizmima) na različitim stupnjevima školske vertikale (osnovne škole i gimnazije), kako bi se utvrdila uspješnost izgradnje koncepata i retencije temeljnih znanja. Obuhvaćeno je i utvrđivanje čimbenika koji otežavaju učeničko razumijevanje i retenciju znanja praćenjem nastave, anketiranjem učenika i nastavnika te provođenjem individualnih intrvjua i razgovora s fokus grupama učenika i nastavnika. Rezultati istraživanja trebali bi omogućiti donošenje metodičkih preporuka te izrade okvira za nove predmetne kurikulume Prirode i Biologije. Tijekom 2013. realiziran je pilot-projekt, kojem je cilj bio testiranje metodologije za glavno istraživanje. Projekt je proveden na malom uzorku škola te nije zahtijevao dodatna materijalna sredstva. Daljnji tijek, odnosno opseg budućih istraživanja bit će određen ponajprije mogućnostima financiranja terenskog dijela istraživanja.

Agencija će u 2014. godini sudjelovati u sljedećim projektima vezanim za promociju matematike kao nastavnog predmeta među učenicima i njihovim učiteljima (u gradovima diljem RH): **Zlatna večer matematike, Matematika Planete Zemlje 2013** (MPZ2013, Mathematics of Planet Earth 2013 (MPE 2013) je inicijativa matematičkih znanstvenih organizacija diljem svijeta osmišljena kako bi prikazala mnogobrojne načine na koje se matematička znanost koristi za rješavanje svjetskih problema. Realiziraju se brojni programi, radionice, pozvana predavanja, posebni susreti na društvenim mrežama, brojna javna predavanja, izrađuju obrazovni materijali, umjetničke izložbe, međunarodni nagradni natječaji i kreiraju inovativne ideje. Misija MPZ projekta je: potaknuti istraživanje u otkrivanju i rješavanju temeljnih pitanja o planeti Zemlja, potaknuti učitelje na svim razinama da razrade i razmjene teme povezane sa planetom Zemljom, informirati javnost o važnoj ulozi matematičke znanosti u suočavanju s izazovima našeg Planeta. Potaknuti aktivnostima doc. dr. sc. Franka Miriam Brueckler, Splitsko matematičko društvo je podržalo te aktivnosti organizirajući **Zlatnu večer matematike** i pridružila se sličnoj inicijativi koju provodi HMD (Hrvatsko matematičko društvo). Učitelji i nastavnici potiču se da slične večeri organiziraju u svojim školama i u opuštenom ozračju ponude učenicima zabavnu stranu matematike kako bi se potaknuo veći interes kod većine učenika. Učenici se natječu u rješavanju matematičkih zagonetki ali i pripremaju sa svojim učiteljima matematičke teme za svoje vršnjake, te izrađuju kreativne radove. Aktivnosti su raznolike i namijenjene djeci svih dobi, od vrtića do fakulteta. <http://www.stmath.hr/d/>, <http://www.stmath.hr/d/>

Festival matematike - Splitsko matematičko društvo (SMD) raznim aktivnostima nastoji matematiku učiniti zanimljivom za učenike, ali i pomoći njihovim učiteljima da osmisle motivirajuću nastavu, populariziraju grupni oblik nastave i učenja matematike, razvijaju i jačaju osjećaj pripadnosti, izazivaju učeničku znatiželju, razvijaju komunikaciju i suradnju, osjećaj sigurnosti i zaštićenosti u socijalnom okruženju. Ekipe učenika svrstanih u kategorije po dobi natječu se u timskom rješavanju zadataka. Već dvije godine Nastavna sekcija SMD-a organizira Festival matematike koje će se i po treći put održati u Splitu 9.05.2014. Festival matematike predstavlja ekipno natjecanje za sve učenike 3.-8. razreda osnovnih škola i učenike srednjih škola. U sklopu natjecanja organiziraju se zanimljive radionice za učenike, ali i stručna usavršavanja za učitelje, u suorganizaciji s Agencijom.

Cjeloživotno obrazovanje učitelja i informalno učenje je tema istraživanja u edukaciji u području prirodnih i tehničkih znanosti s ciljem povećanja kompetencija učitelja i nastavnika matematike kako bi se uočili trendovi i oblici informalnog učenja i pokazali primjeri uspješne primjene na kvalitetu nastave matematike. Istraživanje će se provoditi u suradnji sa Prirodoslovnim matematičkim fakultetom u Splitu, polaznicima doktorskog studija i njihovim mentorima, u suradnji sa savjetnicom za matematiku iz Podružnice Split.

Svjetski dan matematike - u matematičkom svijetu se već godinama svakog 14. ožujka, a u zadnje vrijeme i u našim školama, slavi dan broja Pi dan (π dan) jer ako pišemo datum u obliku m.dd tada je to najjednostavnija aproksimacija broja π : 3.14. Još jedna važna

poveznica sa PI danom je rođendan Alberta Einsteina. No, već nekoliko godina u svijetu se provodi i World Maths Day- svjetsko online natjecanje iz matematike s ciljem da u roku od 24 sata sudionici (učenici svih uzrasta ali i njihovi nastavnici, svaki u svojim kategorijama) preko Interneta u različitim dijelovima svijeta pokušavaju riješiti što više numeričkih matematičkih zadataka kako bi se oborio prošlogodišnji rekord. Pri tome se mogu koristiti i drugi matematičku sadržaji kako bi Cilj je informirati učitelje i nastavnike i organizirati po školama sudjelovanje učenika u ovakvim aktivnostima. <http://www.worldmathsday.com>

Popularizacija matematike kao znanosti učitelje i nastavnike treba poticati na kreativan rad s učenicima i neformalnim oblicima učenja pripremati ih za buduće tržište rada, te im približiti znanstveni pristup učenju i istraživanju kroz sudjelovanje u raznim manifestacijama koje se organiziraju od školske, preko gradske, nacionalne pa i međunarodne razine. Svoje radove s učenicima prezentirat će na Festival znanosti i Noći istraživača koji imaju cilj na zanimljiv i razumljiv način objasniti važnost znanosti u suvremenom životu, povezati sve razine obrazovanja, od osnovnoškolskoga do visokoškolskoga. Osim formalnog obrazovanja prepoznaje se važnost i kvaliteta i neformalnih oblika znanja. Cilj je približiti znanstvenike i nove znanstvene spoznaje učenicima, popularizirati znanost i motivirati mlade naraštaje za istraživanje i stjecanje znanja.

(STEM - Science, Technology, Engineering and Mathematics) - u suradnji s *Fakultetom elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu* unaprijedit ćemo suradnju na promociji znanosti, tehnologije, inženjerstva i prirodoslovlja, područja koje je u modernim zemljama svijeta prepoznato kao glavni pokretač gospodarskog razvoja svake zemlje.

Od inicijativa koje će biti nastavljene u 2014. godini ističemo suradnju na projektu *Festival znanja*, koji tradicionalno organiziraju Sveučilišta iz Osijeka, Rijeke, Splita i Zagreba, Društvo matematičara i fizičara Rijeka, Britanski savjet (*British Council*) i Tehnički muzej iz Zagreba, te suradnju s Hrvatskom akademskom i istraživačkom mrežom CARNet na projektima *CARNetov portal za škole*, *Net u školi*, *Obrazovanje za novo doba*, *ICT Edu*.

Uz podršku Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, uredom pravobraniteljice za djecu, Ureda za ljudska prava Vlade RH, sudaca Ustavnog suda RH, Županijskog suda u Zagrebu, a zajedno s udrugama ravnatelja u predškolskom odgoju, Hrvatskom udrugom ravnatelja osnovnih škola, Udrugom hrvatskih srednjoškolskih ravnatelja, predstavnicima ureda državne uprave i lokalne samouprave i predstavnicima nevladinih organizacija, tijekom 2014. planirano je održavanje školske, županijske i državna smotre projekata iz područja demokratskog građanstva i ljudskih prava te smotra simuliranih suđenja u suradnji školskog s pravosudnim sustavom. Tijekom 2014. nastavit će se suradnja na projektu međunarodne suradnje, razmjene stručnjaka i nastavnog materijala iz područja demokratskog građanstva s Centrom za građanski odgoj iz Calabasasa (*Center for Civic Education*), s organizacijom Zakon u razredu iz Oregona (*Classroom Law Project*), s Centrima za građanski odgoj (*Center for Civic*

Education) iz Delavarea i Marylanda, a pod pokroviteljstvom Federalnog ministarstva prosvjete SAD-a.

Projekt za promicanje, preventivu, razvitak i unapređenje zaštite djece vrtićke i predškolske dobi u prometu izradila je Udruga Sigurna cesta - prometna preventiva djece predškolske dobi i mladih, a Agencija za odgoj i obrazovanje prepoznala je njegovu vrijednost te je kao partner u njegovoj provedbi uključena od samog početka njegove provedbe. U projekt su uključene 42 djelatnice ustanova za predškolski uzrast, po dvije iz svake županije i grada Zagreba koje su izradile akcijske planove prometne preventive za svoje županije. Potom su samostalno po županijama iz kojih dolaze, uz provedbu akcijskog plana održale prezentacije za korisnike i sudjeluju u upravljanju sadržaja web portala prometne preventive za predškolski uzrast. Projektom su obuhvaćena djeca u dobi od tri do navršениh šest godina. Temeljem nastalih akcijskih planova izrađena je Strategija prometne preventive u dječjim vrtićima Republike Hrvatske. U sljedećoj godini planira se proširiti program djelovanja te izraditi Plan i program rada s djecom na prometnoj preventivi te izrada didaktičkih sredstava koja će se koristiti u provedbi Programa. Projekta je zaštita najugroženije i najmlađe dobne skupine sudionika prometa te smanjenje broja smrtno, teško i lakše stradale djece u prometu. Djecu će se od najranije dobi učiti osnovnim načelima sudjelovanja u prometu kao pješaka i pri tom upozoravati na opasnosti na putu od kuće do vrtića. Uz njihovo učenje, u prepoznavanju opasnosti i spoznaji mogućih posljedica, i roditelji će se poticati da djeluju kao primjer u prometu svojoj djeci i drugim sudionicima prometa. Više savjetnice za predškolski odgoj uključene su u organizaciju i provedbu Projekta i njegovu implementaciju u rad predškolskih ustanova.

Agencija u suradnji s MUP-om i HAK-om od 2010. godine kreira i provodi projekte prometne preventive u osnovnim i srednjim školama u Republici Hrvatskoj uključujući izrade strategije prometne preventive za osnovne i srednje škole. Statistički podaci smanjenja smrtno stradale djece u prometu su iznad svih očekivanja kao što se vidi u službenoj statistici od 2000. – 2012. godine. U suradnji s udrugom **Sigurna cesta** kreira i provodi projekt prometne preventive za djecu vrtićkog uzrasta od 2013. godine. Pošto je godina na izmaku možemo tvrditi da su statistički pokazatelji do prosinca 2013. godine jako dobri, a precizan statistički prikaz tek u veljači 2014. godine.

Agencija za odgoj i obrazovanje

Tablica 1: prikaz smrtnog stradavanja djece, mladih i ostalih u Republici Hrvatskoj od 2000. do 2012.

DOB	2000.	2001.	2002.	2003.	2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.
0-5	1 1	1 0	2	1 2	1 2	7	1 2	1 1	7	1 0	5	4	1
6-9	1 0	8	6	1 0	1 1	7	9	1 0	4	5	2	2	2
10-14	1 0	1 2	1 0	1 3	1 1	5	7	6	9	9	5	8	5
15-17	2 6	2 7	2 2	3 0	2 9	2 6	2 0	1 7	1 6	1 8	9	1 4	1 0
18-20	5 8	5 2	5 8	5 9	5 2	5 4	4 6	5 2	5 5	4 5	2 5	3 2	2 0
21-24	7 7	6 5	7 9	7 3	6 6	5 6	7 1	8 3	7 5	5 7	3 3	4 9	2 8
25-64	3 62	3 53	3 42	3 75	3 35	3 46	3 35	3 30	3 93	2 88	2 50	2 35	2 48
> 65	1 01	1 20	1 08	1 29	9 2	9 6	1 14	1 10	1 05	1 16	9 7	7 4	7 9
UKUPNO	6 55	6 47	6 27	7 01	6 08	5 97	6 14	6 19	6 64	5 48	4 26	4 18	3 93

Rastimo zajedno kao dio šireg programa UNICEF-a za podršku roditeljstvu [Prve tri su najvažnije!](#) stvoren je Program radionica za roditelje „Rastimo zajedno“ koje se od 2008. godine provode s roditeljima najmlađe djece širom Hrvatske. Radionice za roditelje „Rastimo zajedno“ omogućuju protok novih informacija, znanja, vještina i podrške roditeljima te promiču rast i razvoj i roditelja i djeteta. Na radionicama roditelji s voditeljima i s drugim roditeljima razmjenjuju ideje o načinima na koje žive svoje roditeljstvo, upoznaju bolje sebe kao roditelja, uviđaju načine na koje se odnose prema svom djetetu te doznaju i za druge moguće načine. Također se upoznaju sa znanstvenim stajalištima o pozitivnoj interakciji roditelja i djeteta, kao i o roditeljstvu na dobrobit djeteta (i roditelja). Uz to, preispituju se vrijednosti u podlozi vlastitog roditeljstva, uči o potrebama djece i roditelja i načinima njihovog zadovoljavanja, vježbaju komunikacijske vještine i odgovara na druga pitanja za koja roditelji izraze interes.

Program radionica za roditelje *Rastimo zajedno* podijeljen je u jedanaest širih tema, jedanaest radionica:

1. Roditelji 21. stoljeća
2. Četiri stupa roditeljstva
3. Roditeljski ciljevi i psihološke potrebe djeteta
4. Sva naša djeca i kako ih volimo
5. Slušanje – važna vještina roditeljstva
6. Kako dijete uči o svijetu oko sebe
7. Granice: zašto i kako?
8. Kreiramo i biramo rješenja
9. Roditeljske odgovornosti i još neka pitanja
10. Biti roditelj: utjecaji i izbori
11. Završetak i novi početak

Svaki roditelj dobiva na radionicama mapu s pisanim priložima i stručnim tekstovima. Po završetku radionica roditelji se mogu nastaviti družiti u Klubu „Rastimo zajedno“. Agencija za odgoj i obrazovanje je od 2010. godine preuzela program *Rastimo zajedno* od UNICEF-a te organizira stručno usavršavanje kojim se osposobljavaju voditelji radionica s roditeljima u dječjim vrtićima Republike Hrvatske. Kao i dosadašnjih godina, u 2014. planira se organiziranje stručnih skupova za osposobljavanje novih voditelja te organizacija stručnih skupova, intervizije i supervizije za regionalne voditeljice kako bi se održavala kvaliteta provedbe Programa.

Dani dječjih vrtića Grada Zagreba tradicionalna je manifestacija kojoj je osnovna namjera prikazivanje dječjeg stvaralaštva i stvaralaštva odgojitelja za djecu, te najnovijih dostignuća u praksi predškolskog odgoja i naobrazbe. Osim manifestacijskog dijela svake godine se održava i stručni dio prezentacije odgojno-obrazovnog rada u predškolskim

ustanovama. U organizaciji Dana dječjih vrtića Grada Zagreba uvijek je uključena i Agencija te će tako biti i u sljedećoj godini.

Školski laboratorij slave je projekt kojim se populariziraju prirodne znanosti, u cilju poticanja učenika i nastavnika biologije i kemije na kreativan pristup učenju i prezentaciju znanstvenih tema prilagođenih dobi učenika, a provodi se u vidu natjecanja učenika srednjih škola Republike Hrvatske. British Council je u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje ostvario suradnju tijekom prošlih godina provođenjem Školskog laboratorija slave. Obrazac natjecanja preuzet je iz popularnog i uspješnog FameLaba/Laboratorija slave koji je hrvatske studente i znanstvenike proslavio i na međunarodnom natjecanju u Velikoj Britaniji. Učenici srednjih škola Republike Hrvatske imaju priliku prijaviti se, sudjelovati i biti nagrađeni za svoj rad. Ideja natjecanja je da učenici određenu temu po svom izboru izlože na kratak, jasan, zanimljiv i svojoj dobi prilagođen način, odnosno određenu prirodoslovnu, znanstvenu temu prijave u obliku video snimke-ppt prezentacije na Portal za škole www.skole.hr. Pobjednici natjecanja nagrađuju se i to za osvojeno prvo mjesto prijenosnim računalom, a za drugo i treće mjesto bonom za kupovinu knjiga.

SEECEL (Regionalni centar za razvoj poduzetničkih kompetencija za zemlje Jugoistočne Europe) - nositelji i sunositelji aktivnosti vezanih uz uvođenje poduzetništva kao ključne kompetencije u obrazovni sustav RH-a su Ministarstvo poduzetništva i obrta, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Agencija za odgoj i obrazovanje i ostali dionici. Proces je započeo 2010. godine donošenjem Strategije učenja za poduzetništvo, a implementacija SEECEL trogodišnjeg ciklusa aktivnosti 2013. Cilj je projektnih aktivnosti organizirati i provesti osposobljavanje menadžmenta obrazovnih ustanova za organizaciju provođenja kurikulumu za poduzetništvo, uvesti odgovarajuće nastavne i izvannastavne aktivnosti u obrazovne institucije s ciljem poticanja usvajanja poduzetničke kompetencije te osposobljavati i usavršavati odgajatelje, učitelje, nastavnike i sve one koji sudjeluju u prijenosu znanja za primjenu suvremenih pedagoško-didaktičkih pristupa u nastavi radi uspješne implementacije poduzetničke kompetencije. Savjetnici Agencije uključeni su u rad stručne skupine za definiranje ishoda učenja poduzetničkih sadržaja i u radnu skupinu za stvaranje *poduzetničke škole*.

14.1. Međunarodni projekti

Poboljšanje sustava stručnog usavršavanja odgojno-obrazovnih radnika (projekt AZOO-a EuropeAid/130730/D/SER/HR, financiran u programu pretpristupne pomoći IPA, komponenta IV Razvoj ljudskih potencijala). Cilj projekta je jačanje kapaciteta AZOO-a u području stručnog usavršavanja odgojitelja, učitelja, nastavnika, stručnih suradnika i ravnatelja predškolskih, osnovnoškolskih i srednjoškolskih ustanova i dječjih domova, što je bilo zacrtano Strategijom stručnog usavršavanja odgojno-obrazovnih radnika (2009–2013).

Svrha projekta je unapređenje kvalitete, učinkovitosti i dostupnosti stručnog usavršavanja u organizaciji Agencije za odgoj i obrazovanje, a članovi radnih skupina projekta su viši savjetnici AZOO-a.

Komponente projekta:

1) analiza postojećeg sustava stručnog usavršavanja AZOO-a i analiza potreba za stručnim usavršavanjem odgojno-obrazovnih radnika;

2) izrada strategije sustava stručnog usavršavanja AZOO-a (2014-2020) na temelju preporuka provedenih analiza;

3) izrada poboljšanog sustava stručnog usavršavanja AZOO-a;

Rezultati:

Komponenta 1 – Provedba projekta započela je u svibnju 2012. godine pripremom i provedbom analize sustava stručnog usavršavanja i potreba za usavršavanjem na uzorku od 10 296 odgojno-obrazovnih radnika. Analiza je pokazala da je većina odgojno-obrazovnih radnika (više od 85%) sudjelovala bar jedanput godišnje u stručnim usavršavanjima AZOO-a, a kvalitetu stručnog usavršavanja ocijenili su dobrom do vrlo dobrom. Međutim, postoje područja koja nisu dovoljno zastupljena, primjerice interdisciplinarne teme, poput rada s učenicima s posebnim potrebama, metode aktivnog učenja i poučavanja, ocjenjivanje u odgojno-obrazovnom procesu, mentorstvo u školama te kako učinkovito izraditi i provesti plan osobnoga profesionalnog razvoja. Također, analiza je pokazala da se polovica aktivnosti planiranih godišnjim planom stručnog usavršavanja odgojno-obrazovne ustanove realizira u potpunosti ili djelomično, što u najvećoj mjeri ovisi o raspoloživim financijskim sredstvima.

Komponenta 2 – Izrađena je Strategija stručnog usavršavanja za profesionalni razvoj odgojno-obrazovnih radnika (2014-2020) – okvir za razvoj usmjeren na poboljšanje kvalitete, učinkovitosti i relevantnosti stručnog usavršavanja u ponudi AZOO-a. Dugoročni cilj stručnog usavršavanja jest profesionalni razvoj odgojno-obrazovnih radnika radi poboljšanja kvalitete poučavanja te time i ishoda učenja. Nacrt Strategije predstavljen je dionicima u sustavu odgoja i obrazovanja te Upravnom vijeću AZOO-a, a završna verzija bit će objavljena na kraju projekta.

Komponenta 3 – Na temelju analize potreba za stručnim usavršavanjem osmišljeno je i izrađeno pet interdisciplinarnih programa namijenjenih svim odgojno-obrazovnim radnicima:

1. Vrednovanje učeničkih postignuća
2. Individualizacija u odgojno-obrazovnom procesu
3. Strategije učenja i poučavanja
4. Izazovi mentorstva
5. Profesionalni razvoj odgojno-obrazovnih radnika

Da bi se dugoročno osigurala dostupnost stručnog usavršavanja bez obzira na materijalna, prostorna i vremenska ograničenja, svih pet programa su programi e-učenja dostupni putem CARNet-ove platforme Loomen.

Projekt provodi konzorcij koji čine SPAN Consultants i CINOP iz Nizozemske, CIEP iz Francuske te WUS iz Austrije. Projekt završava u travnju 2014. godine provedbom regionalnih diseminacijskih skupova i završnom konferencijom. Svi objavljeni projektni dokumenti dostupni su na stranici AZOO-a www.azoo.hr

EduGameLab je projekt koji se bavi promocijom računalnih igara u nastavi u cilju korištenja računalnih igara kao pomoćnog nastavnog sredstva. U 2014. nastaviti će se provedba projekta u koji su, uz Agenciju za odgoj i obrazovanje, uključeni partneri iz 10 država Europske unije. Agencija će se uključiti u provedbu projekta putem:

- organizacije radionica-stručnog usavršavanja za učitelje u svrhu promicanja uporabe *ozbiljnih kompjutorskih igara* u nastavi u osnovnoj školi,
- sudjelovanja u online ocjenjivanju postojećih igara koje učitelji i nastavnici već koriste u nastavi,
- diseminacije rezultata projekta na državnoj razini i predstavljanja primjera dobre prakse kod učenika, učitelja i roditelja.

Nadahnuće prirodoslovno obrazovanje - *Inspiring Science Education* (ISE) je projekt koji financira Europska Unija, a glavni mu je cilj popularizacija znanosti i prirodoslovnih predmeta korištenjem postojećih e-learning resursa.

Projekt je počeo u travnju 2013. godine, a ukupno trajanje projekta je 40 mjeseci. Na projektu sudjeluje 30 partnera u 15 europskih zemalja, a obuhvatit će 5000 škola, od kojih 313 u Hrvatskoj. Kroz aktivnosti tijekom trajanja projekta bit će uključeno ukupno 10 000 nastavnika, 100 000 učenika, kao i velik broj drugih ključnih dionika (istraživača, znanstvenika, predstavnika nacionalnih i lokalnih vlasti).

Ciljevi i izazovi projekta

1. Pružiti podršku u prihvaćanju eLearning alata
2. Poticati korištenje eLearning alata/izvora od strane korisnika
3. Unaprijediti korištenje alata/izvora i integrirati ih u nacionalne kurikule
4. Sustavna evaluacija i vrednovanje predloženih aktivnosti

Ostvarivanjem spomenutih ciljeva projekta nastavnici (ali i drugi zainteresirani: eksperti, treneri, zajednice učenja) i obrazovne/školske zajednice prihvatit će pedagoške i obrazovne inovacije, potaknut će se pedagoška promjena u sustavu školstva (utjecaj na društvo i ekonomiju).

Prva vizionarska radionica

Prva vizionarska radionica održala se videokonferencijskim spajanjem sa sedam udaljenih lokacija: Osnovna škola Šećerana, Veleučilište Požega, CARNet Zagreb, Osnovna škola Ljubo Babić Jastrebarsko, Osnovna škola Maria Martinolića Mali Lošinj, Osnovna škola Brodarica i CARNet Split, a CARNet je ovom radionicom okupio više od 80 sudionika.

Sudjelovali su:

- predstavnici sedam znanstveno-istraživačkih ustanova (Institut za društvena istraživanja, Institut sinergije znanosti i društva, Tehnički muzej Zagreb, Znanstveno edukacijski centar Višnjan, British Council, Znanstveni edukativno-zabavni centar, Međunarodni institut za znanost i obrazovanje)
- nastavnici iz 11 osnovnih i srednjih škola u Hrvatskoj (OŠ Šećerana, OŠ Vladimira Nazora Čepin, II. gimnazija Osijek, III. gimnazija Osijek, Gimnazija Požega, IX. gimnazija Zagreb, XV. gimnazija Zagreb, OŠ Ljubo Babić Jastrebarsko, OŠ Maria Martinolića Mali Lošinj, OŠ Brodarica, OŠ Pantovčak, Zagreb)
- predstavnici CARNeta
- predstavnici Agencije za odgoj i obrazovanje.

Ciljevi prve vizionarske radionice bili su upoznavanje sudionika s projektom i njegovim ciljevima, predstavljanje dosadašnjih primjera dobre prakse i poticanje korištenja informacijsko komunikacijskih tehnologija u poučavanju prirodoslovnih predmeta te stvaranje suradničkih online zajednica koje će povezati znanstvenike i nastavnike.

Sve informacije o projektu *Inspiring Science Education* (ISE) dostupne su na <http://www.carnet.hr/ise> , a sve prezentacije i snimke predavanja, te fotografije s prve vizionarske radionice na <http://www.carnet.hr/ise/repositorij>.

Afirmativna nastava i inovativno učenje i poučavanje u gimnazijama u okviru Hrvatskog kvalifikacijskog okvira - *Affirmative and Innovative Learning and Teaching in Gymnasiums based on the CQF* je projekt čiji je nositelj V. gimnazija u Zagrebu u sklopu IPA programa Europske Unije. Počiva na preporukama Hrvatskog kvalifikacijskog okvira (HKO) i dio je šireg procesa modernizacije sustava obrazovanja u skladu s ciljevima HKO-a te Nacionalnog okvirnog kurikulumu. Cilj je projekta unaprijediti nastavne programe pojedinih predmeta kao što su fizika, biologija, kemija, matematika, tjelesna i zdravstvena kultura, informatika i razviti nove interdisciplinarne kurikulume. Projekt obuhvaća sedam podprojekata. Podprojekt fizika odnosi se na pokuse u sklopu laboratorijskih vježbi u prirodoslovno-matematičkim gimnazijama. Cilj podprojekta fizika je osmisлити dvadeset

pokusa te izraditi kompletne metodičke priručnike za sve pokuse. Savjetnici su koordinatori i organizatori u implementaciji rezultata projekta.

Advancing the European Multilingual Experience (AThEME) veliki je kolaborativni znanstveno-istraživački projekt u koji je uključeno 17 ustanova iz osam europskih zemalja (Francuska, Hrvatska, Italija, Nizozemska, Njemačka, Slovenija, Španjolska, Ujedinjeno Kraljevstvo), među kojima i Filozofski fakultet u Rijeci. Projekt započinje s radom u ožujku 2014. godine i trajat će pet godina. Bavit će se proučavanjem višejezičnosti sa različitih perspektiva u europskom kontekstu. Diseminacija rezultata projekta provodit će se putem informativne i savjetodavne službe o dvojezičnosti *Bilingualism Matters* (<http://www.bilingualism-matters.org.uk/>), pokrenute na Sveučilištu u Edinburghu, čija će se jedna podružnica osnovati i u Rijeci. Kroz djelovanje podružnice šira će se javnost u Hrvatskoj (roditelji, nastavnici, odgajatelji, ravnatelji škola i svi drugi zainteresirani) informirati o dobrobitima dvojezičnosti i višejezičnosti te o načinima na koje se one mogu promicati u društvu. Agencija za odgoj i obrazovanje u projektu ima ulogu dionika.

U okviru natječaja dodjele bespovratnih sredstava "Daljnji razvoj i provedba Hrvatskoga kvalifikacijskog okvira" IPA IV komponenta Razvoj ljudskih potencijala, CARNet je uspješni dobitnik bespovratnih sredstava za projekt ***Development of ICTcurricula, qualifications and program elements in primary education - Razvoj elemenata kvalifikacija, programa i kurikuluma u dijelu računalne kompetencije u osnovnoškolskom obrazovanju.*** CARNet je voditelj projekta, a partneri na projektu su Agencija za odgoj i obrazovanje i Algebra. Suradnik na projektu je nevladina udruga *International Institute of Software Economics, Innovation and Entrepreneurship* (IISEIE). Glavni cilj projekta je osuvremeniti osnovnoškolski kurikulum s jasno postavljenim ishodima učenja u međupredmetnoj temi informacijske i komunikacijske tehnologije u 8 predmeta (Matematika, Hrvatski jezik, Fizika, Povijest, Zemljopis, Kemija, Biologija i strani jezik) u 4 osnovnoškolska razreda (5.-8.). Projekt je počeo 19. kolovoza 2013. i odvijat će se narednih 18 mjeseci, točnije do 18. veljače 2015. godine. Ukupna vrijednost projekta je 436.901,07 EUR, a iznos financijskih sredstava koje je osigurala EU iznosi 397.405,21 EUR. Ovaj projekt financira EU, a projektni tim AZOO-a sastavljen je od osam (8) savjetnika Agencije iz navedenih predmeta/područja.

Specifični ciljevi projekta su:

1. Razviti osuvremenjen osnovnoškolski kurikulum s jasno postavljenim ishodima učenja u međupredmetnoj temi informacijske i komunikacijske tehnologije za 8 predmeta (matematika, hrvatski jezik, fizika, povijest, zemljopis, kemija, biologija i strani jezik) u 4 osnovnoškolska razreda (5-8).
2. Poboljšati kapacitet škola za učenje usmjereno na učenike kroz obrazovanje osnovnoškolskih nastavnika.
3. Izraditi modularno koncipirane digitalne nastavne materijale (na temu ICT-a za prethodno navedenih 8 predmeta i 4 razreda) kako bi se olakšao proces učenja i

poučavanja u osnovnim školama. Materijali će biti izrađeni na temelju prvog rezultata projekta – osuvremenjenog osnovnoškolskog kurikulumu.

4. Razviti i izraditi online sustav za istraživanje i prikupljanje povratnih informacija o digitalnim nastavnim materijalima izrađenih u projektu od strane nastavnika i učenika. Uspostavljena infrastruktura moći će poslužiti i za implementaciju sustava za osiguranja kvalitete za osnovne i srednje škole.

Razvoj nacionalnog standarda kvalifikacije za učitelje kao podloge za uvođenje sustava licenciranja učitelja je projekt Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja (NCVVO-a) sufinanciran potporom EU-a u okviru Programa IPA BGUE 0406, Razvoj ljudskih potencijala. Cilj projekta je daljnji razvoj i provedba Hrvatskog kvalifikacijskog okvira (HKO-a) izradom nacionalnog standarda kvalifikacije za učitelje temeljenog na skupu kompetencija određenih razina, obujma, profila i kvalitete radi uvođenja licenciranja. Ciljne skupine projekta su učiteljski fakulteti, ustanove koje se bave uvođenjem u profesiju i profesionalnim razvojem učitelja, donositelji odluka i agencije za vrednovanje kvalitete obrazovnog sustava.

Rezultati projekta su:

1. Dokument koji definira standard kvalifikacije za učitelje prema predlošku HKO-a;
2. Jačanje kapaciteta ciljnih skupina projekta za uvođenje standarda kvalifikacije učitelja u njihovo područje rada;
3. podizanje svijesti i razumijevanja krajnjih korisnika o standardu kvalifikacije za učitelje.

Nositelj projekta je NCVVO u partnerstvu s Institutom za društvena istraživanja u Zagrebu, Učiteljskim fakultetom u Zagrebu, Osnovnom školom Pučišća i Poljoprivrednom školom u Zagrebu. Projekt traje 18 mjeseci, a provedba je počela u kolovozu 2013. godine. Savjetnici Agencije sudjeluju u projektu kao članovi projektne radne skupine te predstavnici ciljne skupine projekta.

Improvement of Position of Roma Children in Education in Baranja Region (Unapređenje položaja djece Roma u odgoju i obrazovanju u Baranji) je projekt u suradnji s Učiteljskim fakultetom u Osijeku i Udrugom romskog prijateljstva „Luna“ iz Belog Manastira. Suradnici na projektu su Agencija za odgoj i obrazovanje – Podružnica Osijek, Osnovna škola „Dr. Franjo Tuđman“ iz Belog Manastira i Dječji vrtić „Cvrčak“ iz Belog Manastira. Vrijeme provedbe projekta je 18 mjeseci (kolovoz 2013. – veljača 2015.) u Baranji i Osijeku. Izvori financiranja su iz IPA IV – Integracija skupina u nepovoljnom položaju u redoviti obrazovni sustav – Europeaid/131319/M/ACT/HR. Projekt je vrijedan 180.029,54€, od čega Europska unija financira 144.599,73€, što predstavlja 80,32% ukupnih prihvatljivih troškova projekta. Ostatak iznosa sufinancira Učiteljski fakultet u Osijeku. Opći cilj projekta je promicanje

jednakih mogućnosti i integracija romske djece u obrazovni sustav Republike Hrvatske. Tome će se doprinijeti kroz:

- integraciju romske djece predškolske i školske dobi u kraće obrazovne programe i aktivnosti;
- izgradnju kompetencija odgojitelja, učitelja, ravnatelja, stručnih suradnika te studenata Učiteljskog fakulteta za rad u višekulturnoj zajednici.

Navedeno se treba ostvariti kroz sljedeće rezultate:

- izgrađene kapacitete te osnažene roditelje djece Roma i roditelje-udomitelje socijalno ugrožene djece, koji postaju partneri u procesu socijalizacije, integracije te postignuća svoje djece;
- sudjelovanje 120 romske djece, u dobi od 3 do 11 godina, u predškolskim, školskim i izvanškolskim aktivnostima;
- pružanje pomoći u učenju i pisanju zadaća djeci s poteškoćama u učenju (400 posjeta studenata – volontera);
- održavanje ukupno 168 radionica o dijalogu, nenasilnoj komunikaciji i kreativnom rješavanju sukoba za oko 500 romske i neromske djece u školama u Baranji;
- povezivanje svih dionika obrazovnog procesa u višekulturnoj zajednici;
- stjecanje dodatnih kompetencija 60 učitelja, ravnatelja, stručnih suradnika, studenata Učiteljskog fakulteta za rad s romskom djecom.

Agencija će sudjelovati u aktivnostima:

- pružanja potpore za provedbu aktivnosti koje se odnose na stručno usavršavanje učitelja, odgojitelja, ravnatelja i stručnih suradnika - program izobrazbe za rad u višekulturnim sredinama (okrugli stol, 2 seminara, 6 radionica);
- pružanja stručne pomoći pri kreiranju programa obrazovnih aktivnosti;
- sudjelovanja na okruglom stolu o obrazovanju Roma (listopad 2013. U Belom Manastiru);
- sudjelovanja na studijskim putovanjima (proljeće 2014, Tuzla/BiH i Malmö/Švedska);
- sudjelovanja na međunarodnoj konferenciji o položaju Roma u obrazovanju (Osijek, listopad 2014.).

SIRIUS Mreža europskih politika o obrazovanju djece i mladih migrantskog podrijetla (*SIRIUS: European Policy Network on the education of children and young people with a migrant background*) financirana je sredstvima Programa za cjeloživotno učenje (*Life Lifelong Learning Programme – Call for proposals EAC/01/2011 – Decision no 1357/2008/EC of the European Parliament and of the Council EAC-2012-0688*). Projekt SURIUS započeo je s provedbom u siječnju 2012. godine sa 13 zemalja članica, a u 2013. godini umrežuje mnogobrojne partnerske institucije iz 17 zemalja. Planirano vrijeme provedbe je do kraja

2014. godine. Opći koordinator mreže (i prijavitelj) je španjolska organizacija Autonomno sveučilište Barcelona (*Autonomus University of Barcelona*). U projektu/mreži uključene su tri organizacije iz Republike Hrvatske: Forum za slobodu odgoja (nacionalni partner i koordinator nacionalne mreže), Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta RH (nacionalni partner) i Agencija za odgoj i obrazovanje (nacionalni partner). Sve informacije o SIRIUS mreži opisane su u Pozicijskom dokumentu. SIRIUS je Europska platforma/mreža namijenjena suradnji kreatora politika, istraživača i praktičara, koja olakšava razmjenu ideja te prijenos informacija i znanja. Mreža je ustanovljena kako bi se promicao razvoj nacionalnih politika i politika Europske unije, zasnovanih na dokazima i testiranih u praksi. SIRIUS mreža promiče razvoj snažne profesionalne zajednice učenja diljem Europe kako bi transformirali obrazovanje djece i mladih doseljeničkog porijekla u Europskoj uniji. Cilj mreže SIRIUS je promicati bolju primjenu politike za proces cjeloživotnog učenja, a pažnja je usmjerena na tri međusobno povezana čimbenika: primjena politika, školovanje i obrazovna potpora. Ključni elementi vizije SIRIUS mreže mogu se grupirati u četiri skupine: općenito kvaliteta školskog sustava, raznolikost škola, mjere ciljne za doseljene učenike te upravljanje i integriranje u društvo.

Agencija za odgoj i obrazovanje uključila se u rad SIRIUS mreže u 2013. godini te će nastaviti s radom u 2014. godini. Cilj sudjelovanja Agencije za odgoj i obrazovanje je s jedne strane sudjelovanje koje predstavlja nastavak dosadašnje podrške i osiguranja kvalitetnog stručnog usavršavanja hrvatskih učitelja, nastavnika, stručnih suradnika i ravnatelja u radu s učenicima migrantskog podrijetla koji ne znaju ili nedostatan znaju hrvatski jezik, a imaju pravo na školovanje u Republici Hrvatskoj. S druge strane aktivnim sudjelovanjem u dijalogu na europskoj razini te razmjenom iskustva i primjera dobre Agencija jača ljudske kapacitete kako bi i nadalje redovito i pravovremeno osiguravali relevantnu podršku svim zainteresiranim dionicima odgojno-obrazovnog sustava u Republici Hrvatskoj u svojoj nadležnosti. Pitanje kvalitetnog uključivanja djece migrantskog podrijetla u odgojno-obrazovni sustav svakako postaje još relevantnije od trenutka ulaska, tj. punopravnog članstva Republike Hrvatske u Europskoj Uniji.

Preduvjeti akademskog uspjeha: rano prepoznavanje jezičnih poteškoća, u sklopu IPA projekta Integracija skupina u nepovoljnom položaju u redoviti sustav obrazovanja (Laboratorij za psiholingvistička istraživanja Odsjeka za logopediju): u sklopu IPA projekta **Integration of disadvantaged groups in regular education system** (IPA BGUE 04 06 – Human Resources Development; reference: Europeaid/131319/M/ACT/HR) Laboratorij za psiholingvistička istraživanja Odsjeka za logopediju Edukacijsko-rehabilitacijskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu pokrenuo je projekt *Prerequisites for academic equality: early recognition of language disorders* (Preduvjeti akademskog uspjeha: rano prepoznavanje jezičnih poteškoća) čiji je glavni cilj raditi na ranom prepoznavanju djece s jezičnim teškoćama. Planirano trajanje projekta je rujna 2013- veljača 2015. Prema podacima različitih europskih istraživanja otprilike 7% djece u svakoj generaciji ima poteškoće u jezičnom razvoju (cca 2 000 djece u generaciji). Primarne su posljedice siromašan rječnik,

agramatične sintaktičke strukture, nerazumijevanje jezične poruke, izbjegavanje komunikacije, poteškoće u ovladavanju školskim vještinama. Sekundarne su posljedice socijalna izoliranost, tjeskoba, depresija, ranije prekidanje obrazovanja. Najveći se broj djece s jezičnim teškoćama prepoznaje tek u školi i to oko 9. godine života, ali u većini slučajeva ne zbog jezičnih poteškoća već zbog doživljavanja maksimalnog akademskog neuspjeha. Istraživanje Nacionalnog vijeća za čitanje (National Reading Panel, NRP) kojeg je 1997. izravno oformio Parlament SAD-a dokazao je da intervencija koja zakasni do devete godine života, rezultira sa čak 75% djece koja će nastaviti imati poteškoće čitanja i pisanja tijekom cijelog života. Opći cilj projekta je omogućiti jednake uvjete školovanja za djecu s jezičnim teškoćama.

Specifični su ciljevi:

- dati podršku vrtićima i školama u otkrivanju djece s jezičnim teškoćama, posebice pred polazak u školu,
- podizati razinu jezične kompetencije kod djece s jezičnim teškoćama,
- olakšati socijalnu integraciju djece s jezičnim teškoćama.

Uključenjem AZOO u projekt, omogućava se:

- izravna edukacija 30 odgojitelja predškolske djece u 2 ciklusa tijekom godine dana (glavne teme edukacija bile bi: prepoznavanje djece rizične za jezične teškoće, djelovanje u smislu upućivanja na daljnju procjenu, kako poticati jezični razvoj, odnosno učiniti jezičnu sredinu u kojoj djeca borave što stimulativnijom..),
- implementacija usvojenih postupaka poticanja jezičnih sposobnosti te evaluacija i,
- izdavanje vodiča za prepoznavanje djece s jezičnim teškoćama, na temelju projektnih podataka (primarno namijenjenog učiteljima i nastavnicima u školama kako bi lakše prepoznavali djecu s jezičnim teškoćama i teškoćama čitanja i pisanja, upoznali se s načelima rada s takvom djecom i uočili njihove jake i slabe strane s ciljem maksimalnog iskorištavanja jakih i kompenziranja slabih strana).

Europski kreditni sustav u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju (*European Credit System for Vocational Education and Training – ECVET*) novi je europski instrument namijenjen promidžbi međusobnog povjerenja i mobilnosti u području strukovnog obrazovanja i osposobljavanja. Osmislile su ga zemlje članice Europske unije u suradnji s Europskom komisijom, a Europski parlament i Vijeće Europske unije usvojili su ga 18. lipnja 2009. godine.

ECVET se temelji na zamislima i postupcima koji se sustavno primjenjuju radi uspostave zajedničkog i razumljivog jezika namijenjenog povećanju transparentnosti, prijenosu i priznavanju ishoda učenja. Agencija je aktivno uključena i pridonosi utemeljenju kreditnog sustava u strukovnom obrazovanju i osposobljavanju.

15. MEĐUNARODNA SURADNJA

Svrha suradnje je osmišljavanje i provođenja projekata usmjerenih na razvoj kompetencija različitih ciljnih skupina u području odgoja i obrazovanja (savjetnika Agencije, odgojitelja, učitelja, nastavnika, stručnih suradnika i ravnatelja). Svi zaposlenici sudjeluju u provođenju i poticanju međunarodne suradnje, osiguravaju mehanizme povezivanja s međunarodnim obrazovnim institucijama kao podršku provođenju nacionalne reforme obrazovanja. Ulaskom Republike Hrvatske u punopravno članstvo Europske unije proučavaju se i analiziraju različiti dokumenti međunarodnih institucija radi pronalaženja mogućnosti usklađivanja s hrvatskim odgojno-obrazovnim sustavom. Podržavaju se provedbe pedagoških inovacija, razmjena stručnjaka, znanja i pedagoških materijala u skladu sa standardima međunarodnih obrazovnih programa i inicijativa. Sustavno se pruža podrška hrvatskom obrazovnom sustavu u integracijama s europskim obrazovnim sustavima te inicijativama međunarodnih sporazuma i obveza. Stimulira se i promiče interes šire stručne javnosti i sudionika za praćenje inozemnih obrazovnih standarda te koordinira međunarodne projekte u obrazovanju s tijelima državne uprave. Zajedno sa znanstvenim institucijama i udrugama, koordinira se sudjelovanje Agencije za odgoj i obrazovanje na međunarodnim projektima te promiče razvoj multikulturalnog odgoja i obrazovanja. Potiče se suradnja s međunarodnim obrazovnim institucijama, obavljaju se administrativni i stručni poslovi za projekte i programe kohezijske politike, a osobito vezano za Europski socijalni fond te za ostale programe i projekte Europske unije u koje je uključena Agencija za odgoj i obrazovanje.

Osim ovih načelnih i općih obilježja međunarodne suradnje Agencija za odgoj i obrazovanje će osobito djelovati u sljedećim aktivnostima:

1. Poticati sudjelovanje radnika Agencije za odgoj i obrazovanje u programima stručnog usavršavanja koji se financiraju iz fondova i programa EU-a svakog pojedinog zaposlenika u skladu s njegovim potrebama.
2. Poticati sve odgojno-obrazovne radnike na sudjelovanje u programima stručnog usavršavanja koji se financiraju iz fondova i programa EU-a u skladu s potrebama.
3. Provoditi stručno usavršavanje i osposobljavanje u smislu javljanja na natječe, pisanja dokumentacije i provedbe projekata financiranih iz fondova i programa EU-a (Upravljanje projektnim ciklusima).
4. Budući da postoji više mogućnosti traženja potpore za provedbu projekata iz fondova i programa EU te stručnog usavršavanja, Agencija za odgoj i obrazovanje će se fokusirati na Europski socijalni fond – tematske cjeline 2., 10., 11., Erasmus+ program, Program Pestalozzi Vijeća Europe i Program Obzor 2020.

17. RAD U STRUČNIM TIJELIMA I POVJERENSTVIMA

Osim rada u povjerenstvima za provedbu natjecanja, smotri i pripremu i provedbu nacionalnih ispita tijekom 2014. godine, savjetnici Agencije nastaviti će sudjelovati u radu brojnih stručnih povjerenstava koje je formiralo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta i ostale institucije (Vlada RH; Vijeće Europe; Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina; Ministarstvo zaštite okoliša i prirode; Ministarstvo kulture RH; Ministarstvo socijalne politike i mladih republike Hrvatske; Uredi države uprave; Katehetski uredi; CARNet; Učiteljski fakulteti; gradovi Split i Rijeka; društva i unije npr. Unione Italiana – Talijanska unija), od kojih ističemo rad u sljedećim **stručnim povjerenstvima i tijelima**:

1. Vijeće za djecu
2. Povjerenstvo za izradu Nacrta prijedloga zakona o Hrvatskom kvalifikacijskom okviru te drugih propisa kojima se utvrđuje daljnji razvoj i provedba Hrvatskoga kvalifikacijskoga okvira
3. Povjerenstvo za nastavni plan i program nacionalnih manjina po modelu A
4. International Holocaust Remembrance Alliance; Education Working Group
5. Stručno povjerenstvo za odabir učitelja za rad u hrvatskoj nastavi u inozemstvu
6. Povjerenstvo za izradu Nacionalnog programa za mlade 2014.-2017.
7. Mreža koordinatora Vijeću Europe za odgoj i obrazovanje za demokratsko građanstvo i ljudska prava (Council of Europe Network of Coordinators for Education for Democratic Citizenship and Human Rights Education)
8. Povjerenstvo za evaluaciju projekata NVO iz područja ljudskih prava i demokratskog građanstva
9. Stručna skupina Europske komisije po pitanju medijske pismenosti
10. Povjerenstvo za dodjelu pomoćnika u nastavi
11. Radna grupa za međuresornu koordinaciju u provedbi obrazovanja za održivi razvoj
12. Odbor za upravljanje i unaprjeđenje kvalitete Učiteljskog fakulteta u Rijeci
13. Kazališno vijeće, Gradsko kazalište lutaka Rijeka (procjena primjerenosti predstava ovisno o dobi učenika razredne nastave)
14. Natjecanje „Priprema, pozor - sat! 2013“ za izbor najbolje primjene digitalnih nastavnih materijala.
15. Intersektorsko povjerenstvo za suzbijanje ovisnosti
16. Povjerenstvo za zaštitu dostojanstva radnika
17. Commissione giudicatrice preposta all'attuazione – valutazione, selezione e classificazione delle domande per l'assegnazione delle borse studio per la regolare frequenza delle Università di Fiume e Pola (Povjerenstvo za izbor, provjeru i rangiranje kandidata za stipendiju za redovan studiji pri Sveučilištima u Rijeci i Puli)

18. Povjerenstvo za mandate Katehetskog ureda Splitsko-makarske nadbiskupije i
19. Uredničko vijeće Svjedoka, godišnjaka Katehetskog ureda Splitsko-makarske nadbiskupije
20. Povjerenstvo za vrednovanje projekata
21. Sudjelovanje u izradi i u ispravljanju ispitnih materijala državne mature iz mađarskog jezika i književnosti u NCVVO-u
22. Sudjelovanje u izradi NPP-a iz mađarskog jezika za osnovnu školu (Model C)
23. Povjerenstva za utvrđivanje uvjeta za početak rada predškolske ustanove
24. Povjerenstva za utvrđivanje uvjeta za početak obavljanja predškolske djelatnosti
25. Radna skupina za ocjenu projekata udruga prijavljenih na Natječaj za financijske potpore projektima udruga koje djeluju u području izvaninstitucionalnog odgoja i obrazovanja djece i mladih
26. Ocjenjivački odbori za područje predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja na temelju Javnog poziva za dostavu projektnih prijedloga za pripremu zalihe infrastrukturnih projekata za EU fond za regionalni razvoj
27. Nacionalna strategija poticanja čitanja
28. Afirmativna nastava i inovativno učenje i poučavanje u gimnazijama u okviru Hrvatskog kvalifikacijskog okvira

Radne skupine u koje su imenovani savjetnici Agencije od strane nadležnog ministra:

1. Radna skupina za izradu prijedloga pravilnika o sadržaju i trajanju programa predškole
2. Radna skupina za izradu prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu i uvjetima napredovanja u struci i položajna zvanja odgojitelja i stručnih suradnika u dječjim vrtićima
3. Radna skupina za izradu Prijedloga Pravilnika o odgovarajućoj vrsti obrazovanja odgojno-obrazovnih radnika te razinu i vrstu obrazovanja ostalih radnika u dječjem vrtiću
4. Radna skupina za izradu prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu i uvjetima polaganja stručnog ispita odgojitelja i stručnih suradnika u dječjim vrtićima
5. Radna skupina za izradu prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o vježbaonicama i pokusnim programima u dječjim vrtićima te o dječjim vrtićima kao razvojnim centrima
6. Radna skupina za izradu prijedloga Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o načinu raspolaganja sredstvima državnog proračuna i mjerilima sufinanciranja programa predškolskog odgoja
7. Radna skupina za usklađivanje pravilnika s izmjenama i dopunama Zakona o predškolskom odgoju i obrazovanju

8. Radna skupina za izradu prijedloga pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o posebnim uvjetima i mjerilima ostvarivanja programa predškolskog odgoja
9. Radna skupina za izradu prijedloga pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću
10. Radna skupina za izradu strategije za rukovođenje u predtercijalnom odgoju i obrazovanju

Agencija za odgoj i obrazovanje je u 2010. godini formalno postala član Europskog udruženja institucija obrazovanja učitelja i nastavnika (*The Association for Teacher Education in Europe - ATEE*) te će i u 2014. godini nastaviti s aktivnim članstvom. Sudjelovat će kao partnerska institucija, a u suradnji s mnogim europskim i nacionalnim institucijama, u pripremi mnogih projektnih prijedloga tijekom 2014. godine.

18. AKTIVNOSTI U SVRHU PROFESIONALNOG I OSOBNOG RAZVOJA ZAPOSLENIKA AZOO-a

Nezaobilazne teme u javnim diskusijama jesu izjave o ulaganjima u gospodarstvo, o poticajima u takva ulaganja, kreditiranju, osnivanju novih poduzeća i sl. Ostvarivanje tih ciljeva u središte pozornosti stavlja znatne materijalne resurse, ali istodobno i ljudske resurse. Upravo su materijalni resursi nedjelotvorni bez čovjekova intelekta i točno određenih profila znanja.

Suvremeno stručno usavršavanje pretpostavlja aktualna stručna znanja kod zaposlenih. Stečena školska znanja u današnjim uvjetima brzo potiskuju nove spoznaje i napredak te iziskuje prihvaćanje cjeloživotnog obrazovanja kao *condicio sine qua non*, kojim se znanja i vještine neprekidno ažuriraju. Teško je vjerovati u brži razvoj ako pri tome nije polazište u ljudskim potencijalima čije se znanje neprekidno inovira. AZOO želi uspješno razvijati svoje unutarnje kapacitete prema kojima će trajno ostati prepoznatljiva kao institucija koja se temeljno bavi edukacijom edukatora, a u tom kontekstu će se zaposlenici ohrabrivati i poticati na kontinuirano obrazovanje i usavršavanje u nadi da će dosegnuti mudrost kako će tako učinjen napor donijeti nemjerljivo višestruku korist svima u sustavu, a osobito našim korisnicima. Analiza dokumenata obrazovnih politika je važna, ali je nedovoljna ako se samo prepričava njihov sadržaj. Povezivanje obrazovnih politika i traženje elemenata za zajedničku politiku pokazalo se važnim u procesu stvaranja jedinstvenog europskog obrazovnog prostora. EU inicira europske projekte kojima potiče nadnacionalno povezivanje u ostvarivanju ključnih europskih obrazovnih ciljeva. U ovom trenutku jedan od ključnih zajedničkih programa je Ostvarivanje europskog prostora cjeloživotnog učenja (*Making a European area of lifelong learning a reality*). Bez obzira na različite mehanizme i prioritete u organizacijama koje okupljaju europske zemlje, jasno je da se radi o usklađivanju

nacionalnih politika, a ne jedinstvenoj obrazovnoj politici. Strateški ciljevi su zajednički, suradnja je sve čvršća, povezanost sve bolja, mobilnost sve veća, ali se još ne zadire u suvereno određivanje nacionalnih obrazovnih politika. Uz usklađivanje nacionalnih politika, objedinjuje se ono što je zajedničko od ciljeva do zajedničkih europskih projekata.

Nastavno na sve, Agencija za odgoj i obrazovanje će posebno, u skladu s okolnostima, promovirati, poticati, ohrabrivati, informirati i educirati svoje zaposlenike o mogućnostima usavršavanja i stjecanja novih znanja kroz:

1. Sudjelovanje u pripremanju, pisanju i provedbi projekata financiranih domaćim ili inozemnim novcem.
2. Sudjelovanje u pripremanju, pisanju i provedbi projekata koji će Operativnim programima biti dostupni kroz **Kohezijsku politiku, Europski socijalni fond i Europski fond za regionalni razvoj**, fokusirajući se na tematska područja 2 i 10.
3. Sudjelovanje u novom programu **Erasmus+** Europske Komisije umjesto Programa za cjeloživotno učenje prema dostupnim aktivnostima:

Aktivnosti:

- Mogućnost učenja za pojedince u EU i izvan EU što uključuje: studiranje i **usavršavanje**, pripravništva, poučavanje i **profesionalni razvoj**, neformalne aktivnosti mladih kao što je volontiranje.
- Institucionalna suradnja između obrazovnih ustanova, organizacija mladih, poduzetnika, lokalnih i regionalnih vlasti i udruga kako bi se potaknuo razvoj i implementacija **inovativnih praksi u obrazovanju, usavršavanju**, neformalnim aktivnostima mladih te kako bi se promovirala zapošljivost, kreativnost i poduzetništvo.
- Podrška reformama u zemljama članicama i suradnja sa zemljama koje nisu članice, s fokusom na jačanju **razmjene dobrih praksi** i konkretnih činjenica na temelju kojih se donesu politike. Podrška će uključivati implementaciju alata transparentnosti EU, studije i podršku specifičnim politikama poput Bolonjskog i Kopenhaškog procesa.
 4. Stručno usavršavanje radnika na stručnim skupovima koje organiziraju druge institucije u zemlji i inozemstvu (sudjelovanje na kongresima, simpozijima, ljetnim i zimskim školama ostalih provoditelja stručnih usavršavanja; sukladno iskazanim potrebama savjetnika; kontinuirano).
 5. Sudjelovanjem u programu Pestalozzi koji se provodi dugi niz godina u cilju praćenja odgojno-obrazovnih potreba na europskoj razini i promicanja vrijednosti demokratskog građanstva, poštivanja ljudskih prava i vladavine prava. Program je namijenjen stručnom usavršavanju učitelja, nastavnika i drugih obrazovnih stručnjaka koji imaju priliku na europskim seminarima i radionicama saznati najnovija postignuća u obrazovanju u nekom od područja interesa Vijeća Europe te razmijeniti iskustva s kolegama iz inozemstva. Osim seminara i radionica, provode se i europski moduli za obrazovne stručnjake koji se kroz module usavršavaju uključeni u izradu nastavnih materijala, u čemu također sudjeluju i

hrvatski obrazovni stručnjaci. Teme svih europskih seminara, radionica i modula vezane su za prioritete Vijeća Europe u području obrazovanja:

- odgoj i obrazovanje za demokratsko građanstvo i ljudska prava
- odgoj i obrazovanje za interkulturalnost i društveno-kulturalnu raznolikost
- poučavanje povijesti
- sjećanje i sprečavanje zločina protiv čovječnosti
- odgoj i obrazovanje Roma u Europi
- prava djeteta i sprečavanje nasilja
- višejezičnost
- medijska pismenost
- ravnopravnost spolova u odgoju i obrazovanju

U 2014. godini nastaviti će se promicati i provoditi Program Pestalozzi u Hrvatskoj, u okviru kojeg hrvatski odgojitelji, učitelji, nastavnici, stručni suradnici i ravnatelji mogu sudjelovati u europskim seminarima i radionicama diljem Europe. Na temelju iskustava stečenih u izradi programa e-učenja u okviru projekta „Poboljšanje sustava stručnog usavršavanja odgojno-obrazovnih radnika“, u okviru aktivnosti vezanih uz provedbu Programa Pestalozzi Vijeća Europe u Hrvatskoj, planira se izrada programa e-učenja „Učenje i življenje vrijednosti i načela Vijeća Europe u odgoju i obrazovanju.“ Program će biti namijenjen svim odgojno-obrazovnim radnicima, a cilj programa je poučiti sudionike kako suradničko učenje, pozitivna disciplina, upravljanje odnosima i problemski pristup učenju doprinose demokraciji, poštivanju ljudskih prava i raznolikosti u učionici i školi.

19. OPĆI AKTI I PROVEDBENI PROPISI

S obzirom na najavljene široke zakonodavne promjene u 2014. godini (u području radnog zakonodavstva, javnih službi i sl.) Agencija će tijekom 2014. godine provesti usklađivanje svojih akata s navedenim zakonodavnim promjenama. Velik dio aktivnosti Agencije bit će usmjeren na provedbu centralnog obračuna plaća i daljnjeg unapređenja i implementacije registra zaposlenih u javnom sektoru. Agencija će u suradnji s MZOS-om sudjelovati u pripremi prijedloga podzakonskih akata te drugih provedbenih propisa iz područja odgoja i obrazovanja.

20. OSTALE PLANIRANE AKTIVNOSTI

Pored temeljenih poslova iz svog djelokruga rada, definiranog člankom 4. Zakona o Agenciji za odgoj i obrazovanje, Agencija obavlja i brojne druge poslove u skladu s postojećim propisima. Tako će i u 2014. godini, na temelju ovlasti iz Zakona o udžbenicima za osnovnu i srednju školu, provoditi postupak odobravanja pomoćnih nastavnih sredstava za nastavne predmete u osnovnim školama, gimnazijama, umjetničkim školama i općeobrazovne predmete u strukovnim školama. Zahtjevi za odobrenje pomoćnih nastavnih sredstava za školsku godinu 2014./2015. zaprimat će se od 16. prosinca 2013. do 16. siječnja 2014. nakon čega će stručna povjerenstva provesti posudbu zaprimljenih pomoćnih nastavnih sredstava. Na temelju ocjene povjerenstva donosi se odluka o odobrenju za uporabu pomoćnoga nastavnog sredstva.

Osim navedenog, Agencija će i u 2014. godini, sukladno Zakonu o priznavanju inozemnih obrazovnih kvalifikacija, nastaviti provoditi postupke priznavanja inozemnih školskih kvalifikacija o završenom osnovnoškolskom obrazovanju u svrhu pristupa tržištu rada u Republici Hrvatskoj i o završenom srednjoškolskom obrazovanju u svrhu pristupa tržištu rada u Republici Hrvatskoj ili nastavka obrazovanja na visokim učilištima. Pored toga, Agencija će, kao i do sada, na zahtjev školskih ustanova davati mišljenja u postupcima priznavanja inozemnih školskih kvalifikacija koji su u nadležnosti školskih ustanova.

Agencija će, uz navedene temeljne poslove obavljati i niz drugih izuzetno važnih djelatnosti koje se odnose na pisanje stručnih mišljenja na zahtjev iz nadležnog ministarstva. Navodimo neke od planiranih aktivnosti u sljedećoj godini:

1. edukacija 20 do 30 viših savjetnika do prve razine stručnosti, samostalnosti i odgovornosti za vođenje radnih skupina za izradu predmetnih kurikulumata po metodologiji Hrvatskog kvalifikacijskog okvira;
2. realizacija europskih inicijativa u poticanju upotrebe IKT-a za učenice srednjih škola – DigiGrlz;
3. učenje programiranja u osnovnim školama;
4. Chemgeneration, BASF (sudjelovanje u žiriju);
5. suradnja s Moskovskim institutom javnog obrazovanja, rad na nastavnim strategijama pri usustavljanju učenja otkrivanjem u nastavi prirodoslovlja (razvijanje metodologije rada s potencijalno nadarenim učenicima i njihovom pripremom za natjecanja i olimpijade);
6. suradnja s organizacijskim Odborom IBO, *International Biological Olympiade*, uključivanje Hrvatske kao zemlje promatrača za 2014;
7. predavanja po pozivu i sl.

Vanjska (kontinuirana, ugovorna) suradnja s drugim institucijama iz odgojno-obrazovnog sustava – viši savjetnici Agencije sudjeluju u realizaciji programa inicijalnog obrazovanja u ulozi voditelja vježbi, (viših) predavača na visokoškolskoj razini, koordinatora ili članova ekspertnih radnih skupina na institucijama:

1. Prirodoslovno – matematički fakultet, Sveučilište u Splitu
2. Nacionalni centar za vanjsko vrednovanje obrazovanja
3. Prirodoslovno-matematički fakultet/ Odsjek za biologiju
4. British Council
5. Glazbeno učilište Elly Bašić
6. Filozofski fakultet u Splitu, Učiteljski studij
7. Učiteljski fakultet Sveučilišta u Rijeci
8. Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
9. Agencija za molbilnost i programe EU
10. Microsoft
11. Ustanova za obrazovanje odraslih Dante – Rijeka
12. Kineziološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu

Agencija za odgoj i obrazovanje

21. PRILOZI

Državni skupovi u 2014. godini

Predmet/područje	Mjesec (trajanje) ili točan datum	Planirano mjesto
Engleski jezik (osnovne i srednje škole) Razvijanje i unapređivanje profesionalnih kompetencija učitelja i nastavnika engleskoga jezika	7., 8. i 9. siječnja	Pula
Izvanastavne aktivnosti Cjeloviti razvoj potencijala mladih, 4. modul – Vještine uspješne komunikacije	7. i 8. siječnja	Zagreb
Matematika (učitelji i nastavnici matematike) Strategije poučavanja djece i učenika, i očekivanja od studenata u području geometrije	7. do 10. siječnja	Opatija, Hotel Adriatic
Likovna kultura Arhitektura, novi mediji i dizajn u nastavi likovne kulture	8. siječnja	Zagreb
Biologija, Fizika, Geografija, Kemija (srednje škole) Stručni skup za nastavnike prirodoslovnih predmeta iz strukovnih škola koje eksperimentalno ostvaruju nove kurikulare	8. siječnja	Zagreb
Tehnička kultura (osnovne škole) Doprinos nastave TK profesionalnoj orijentaciji učenika osnovnih škola u strukovna zanimanja srednjih škola	8. - 10. siječnja	Hotel Kolovare Bože Peričića 14 23000 Zadar
Katolički vjeronauk Katehetska zimska škola za vjeroučiteljice i vjeroučitelje u osnovnim školama	8. – 10. siječnja	Zagreb
Geografija (osnovne i srednje škole) Zimski seminar za geografe U suorganizaciji s HGD-om	9. i 10. siječnja	Zagreb
Likovna umjetnost (srednje strukovne škole)	10. siječnja	Rijeka
Latinski jezik Specifičnosti nastavnog plana i programa Latinskog jezika u strukovnim srednjim školama	11. siječnja	Zagreb
Povijest Eksperimentalna provedba novih kurikuluma u društveno-humanističkom i umjetničkom području 2.	10. siječnja	Rijeka Srednja talijanska škola

modul		Rijeka
Njemački jezik Učitelji i nastavnici njemačkoga jezika u komunikacijskim i motivacijskim izazovima	9. – 11. siječnja	Vodice
Stručni suradnici- šk. knjižničari (voditelji ŽSV-a, promovirani mentori i savjetnici)	10.-11. siječnja	Crikvenica
Matematika Razgovori matematički - webinar	siječanj	Korištenjem interneta, online
Hrvatski jezika (učitelji, nastavnici, stručni suradnici, odgajatelji) Pisci na mreži	siječanj	Korištenjem interneta, online
Poučavanje o holokaustu (osnovne i srednje škole) Učenje i poučavanje o holokaustu i sprečavanje zločina protiv čovječnosti	27. - 29. siječnja	Split
Etika Eksperimentalna provedba novih kurikuluma etike u strukovnim školama, 2. dio	1. veljače	Zagreb
Ravnatelji osnovnih škola u 1. mandatu	6. veljače	Zagreb
Matematika Razgovori matematički - webinar	veljača	Korištenjem interneta, online
Hrvatski jezika (učitelji, nastavnici, stručni suradnici, odgajatelji) Pisci na mreži	veljača	Korištenjem interneta, online
Program GLOBE Korištenje baze podataka i učenički istraživački projekti u okviru provedbe Programa GLOBE	veljača (jednodnevni skup)	Zagreb
Ravnatelji srednjih škola i učeničkih domova Ravnatelji srednjih škola i učeničkih domova u prvoj godini prvog mandata	25. veljače	Rijeka
ZIMSKA ŠKOLA Odgajatelji i stručni suradnici učeničkih domova Razvojna područja odgoja u učeničkom domu – odgojno područje kognitivnog razvoja	24.-26. ožujak	Zadar
TJEDAN MOZGA – nastavnici i stručni suradnici svih profila Primjena neuroznanosti u odgoju i obrazovanju	13. ožujak	Zagreb
Matematika Razgovori matematički - webinar	ožujak	Korištenjem interneta, online
Hrvatski jezika (učitelji, nastavnici, stručni suradnici, odgajatelji) Pisci na mreži	ožujak	Korištenjem interneta, online
Baptistički i Evanđeoski vjeronauk Korelacija vjere i života u procesu vjerskog odgoja	14. – 16. ožujka	Crikvenica

i obrazovanja		
Ravnatelji osnovnih škola u RH	17. – 19. ožujka	Poreč
Ravnatelji srednjih škola i učeničkih domova	1. i 2. travnja	Vodice
Stručni suradnici - šk. knjižničari	6.-9. travnja	Pula
Stručni suradnici pedagozi osnovnih i srednjih škola RH: Odgoj u školi i kompetencije pedagoga	9. -11. travnja	Pula ili Zadar
Predškolski odgoj (ravnatelji)	travanj (tri dana)	Opatija
Krizni menadžment i kurikulum vrtića		
Proljetni seminar za voditelje SEMEP-a	travanj	Rijeka Krka
Likovna umjetnost (gimnazije)	14. travnja	Rijeka
Informatika/računalstvo	14. do 16. travnja	Primošten, hotel Zora
Info@Edu – Informatika u obrazovanju III		
Povijest	14. travnja	Zagreb
Eksperimentalna provedba novih kurikuluma u društveno-humanističkom i umjetničkom području 3. modul		Prirodoslovna škola Vladimira Preloga
Povijest	14. do 16. travnja	Topusko
Banovina u Domovinskom ratu		
Biologija, Geografija, Kemija (Osnovne i srednje škole)	14. – 17. travnja	Zadar
Tema: Građanski odgoj i održivi razvoj		
Likovna kultura/Likovna umjetnost (voditelji županijskih stručnih vijeća u osnovnim i srednjim školama)	15. travnja	Žminj
Učeničko zadrugarstvo (za voditelje učeničkih zadruga u osnovnim i srednjim školama)	15. travnja	Varaždin
Učeničko zadrugarstvo (za voditelje učeničkih zadruga u osnovnim i srednjim školama)	16. travnja	Osijek
Glazba i ples (osnovne i srednje glazbene i plesne škole)	14. do 16. travnja	Šibenik
Suvremena nastava glazbe iz različitih perspektiva		
Fizika (gimnazije i strukovne škole)	14. do 16. travnja	Opatija
Nastava fizike usmjerena na razvoj koncepata i kontekst primjene fizike		
Glazbena kultura i glazbena umjetnost, Glazba i ples	14.- 16. travnja	Poreč Hotel Diamant
Suvremena nastava glazbe iz različitih perspektiva		
Fizika (osnovne škole)	16. do 18. travnja	Opatija
Nastava fizike usmjerena na razvoj koncepata i kontekst primjene fizike		
Izvannastavne aktivnosti	17. i 18. travnja	Zagreb
Cjeloviti razvoj potencijala mladih, 5. modul – Prezentacijske vještine i javni nastup		

Glazbena kultura i glazbena umjetnost Treći međunarodni simpozij za korusologiju u organizaciji s Hrvatskom udrugom zborovođa	24. – 26. travnja	Zagreb Nadbiskupijski pastoralni centar
Psihologija 1. konferencija psihologa u sustavu odgoja i obrazovanja (DV, OŠ i SŠ) Kompetencije i ishodi učenja u područjima rada psihologa u sustavu odgoja i obrazovanja	27. do 30. travnja	Vodice
Matematika Razgovori matematički - webinar	travanj	On line korištenjem računala
Hrvatski jezika (učitelji, nastavnici, stručni suradnici, odgajatelji) Pisci na mreži	travanj	Korištenjem interneta, online
Predškolski odgoj u suradnji s Udrugom Sigurna cesta	svibanj (tri dana)	Mjesto je u organizaciji Udruge
Matematika Razgovori matematički - webinar	svibanj	Korištenjem interneta, online
Hrvatski jezika (učitelji, nastavnici, stručni suradnici, odgajatelji) Pisci na mreži	svibanj	Korištenjem interneta, online
Katolički vjeronauk Katehetska proljetna škola za vjeroučiteljice i vjeroučitelje u osnovnim školama	30. i 31. svibnja	Zagreb
Ravnatelji osnovnih škola u 1. mandatu	8. svibnja	Zagreb
Hrvatski jezik (osnovne i srednje škole) Nazorovi dani	svibanj (1 dan - petak)	Postira
Razredna nastava Nazorovi dani	svibanj (1 dan - petak)	Postira
Glazbena kultura Proljeće u Ronjgima – škola stvaralaštva	22. svibnja	Viškovo Ustanova I.M. Ronjgov
Latinski jezik, Grčki jezik Motivacijski faktori u nastavi klasičnih jezika	31. svibnja	Rijeka
Islamski vjeronauk Utjecaj vjeronauka na odgojnost djece	14. i 15. lipnja	Zagreb
Razredna nastava Građanski odgoj i obrazovanje	16. - 18. lipnja	Mali Lošinj
Hrvatski jezik (učitelji, nastavnici, stručni suradnici, odgajatelji) Pisci na mreži	lipanj	Korištenjem interneta, online
Filozofija, Etika Stručni skup za nastavnike filozofije i etike	27. lipnja	Zagreb

Učeničko zadrugarstvo (za voditelje učeničkih zadruga u osnovnim i srednjim školama)	23. lipnja	Split
Hrvatski jezik (srednje škole) Ostvarivanje kurikula Hrvatskoga jezika u strukovnim školama	srpanj (3 dana)	/
Izvanastavne aktivnosti Cjeloviti razvoj potencijala mladih, 6. modul – Vještine vodstva	2. i 3. srpnja	Zagreb
Geografija (osnovne i srednje škole) 7. ljetni seminar Dani Josipa Roglića (u suorganizaciji s Geografskim odjelom Sveučilišta u Zadru)	4. srpnja	Zadar
SEMEP, 16. Ljetna škola	5. - 12. srpnja	Komiža, Vis
Ravnatelji osnovnih škola u 1. mandatu	10. srpnja	Zagreb
Katolički vjeronauk Katehetska ljetna škola za vjeroučiteljice i vjeroučitelje u srednjim školama	21. – 23. kolovoza	Zagreb
Povijest Eksperimentalna provedba novih kurikuluma u društveno-humanističkom i umjetničkom području 4. modul	25. kolovoza	Zagreb Prirodoslovna škola Vladimira Preloga
LJETNA ŠKOLA Odgajatelji i stručni suradnici učeničkih domova Razvojna područja odgoja u učeničkom domu – odgojno područje kreativnog razvoja	25. – 27. kolovoza	Split
Katolički vjeronauk (osnovne škole) Katehetska ljetna škola	25. do 27. kolovoza	Split
Informatika i računalstvo (osnovne i srednje škole) Stručni skup za voditelje županijskih stručnih vijeća	28. kolovoza	Zagreb
Filozofija, Logika Logika i njezina primjena	28. kolovoza	Zagreb
Geografija (osnovne i srednje škole) Ljetni seminar za geografe (u suorganizaciji s HGD-om)	29. kolovoza	Zagreb
Hrvatski jezika (učitelji, nastavnici, stručni suradnici, odgajatelji) Pisci na mreži	kolovoz	Korištenjem interneta, online
Program GLOBE Početno osposobljavanje voditelja programa GLOBE (Modul A) Daljnje osposobljavanje voditelja programa GLOBE (Moduli B i C)	rujan (trodnevni skup)	Koprivnica
Tjelesna i zdravstvena kultura (osnovne i srednje škole)	19.-21. rujna	Vodice

Suvremena edukacija na temeljima europske tradicije		
Baptistički i Evanđeoski vjeronauk Vjeronauk i vjeroučitelji kao partneri lokalne crkve u pastoralu obitelji	20. rujna	Zagreb
Glazbena kultura i glazbena umjetnost Profesionalni razvoj voditelja županijskih stručnih vijeća	25. rujna	Varaždin Glazbena škola u Varaždinu
Predškolski odgoj 5. Konferencija voditelja u programu Rastimo zajedno	listopad (dva dana)	DV Ivanić Grad, Ivanić Grad
Katolički vjeronauk (voditelji ŽSV-a) Vjeronauk unutar novih smjernica odgoja i obrazovanja	1. – 3. listopada	Osijek
Ravnatelji osnovnih škola u 1. mandatu	14. listopada	Zagreb
Stručni suradnici i učitelji edukacijski rehabilitatori (osnovne i srednje škole) i odgojno-obrazovni radnici u sustavu predškolskog odgoja i obrazovanja	15. - 17. listopada	Opatija
Katolički vjeronauk Katehetska jesenska škola za vjeroučiteljice i vjeroučitelje u posebnim uvjetima odgoja i obrazovanja	17. i 18. listopada	Zagreb
Obrazovanje za održivi razvoj Završna konferencija sudionika modularnog usavršavanja s prezentacijama ostvarenih projekata	listopad	Zagreb
Latinski jezik, Grčki jezik Rad s učenicima s poteškoćama u učenju	18. listopada	Zagreb
Matematika Razgovori matematički – webinar	listopad	Korištenjem interneta, online
Hrvatski jezik (učitelji, nastavnici, stručni suradnici, odgajatelji) Pisci na mreži	listopad	Korištenjem interneta, online
Stručni suradnici pedagozi osnovnih i srednjih škola RH (voditelji županijskih stručnih vijeća u osnovnim i srednjim školama, mentori i savjetnici)	listopad	naknadno
Ravnatelji učeničkih domova	4. i 5. studenoga	naknadno
Katolički vjeronauk Katehetska jesenska škola za odgojiteljice i odgojitelje u vjeri	14. i 15. studenog	Zagreb
Hrvatski jezik (osnovne i srednje škole) VI. Simpozij učitelja i nastavnika Hrvatskoga jezika	studen (3 dana)	naknadno
Matematika Razgovori matematički - webinar	studen	Korištenjem interneta, online

Hrvatski jezik (učitelji, nastavnici, stručni suradnici, odgajatelji) Pisci na mreži	studen	Korištenjem interneta, online
Matematika Razgovori matematički – webinar	prosinac	Korištenjem interneta, online
Hrvatski jezik (učitelji, nastavnici, stručni suradnici, odgajatelji) Pisci na mreži	prosinac	Korištenjem interneta, online
Ravnatelji osnovnih škola u 1. mandatu	4. prosinca	Zagreb

Agencija za odgoj i obrazovanje

NAZIV NATJECANJA/ SMOTRE 2014.		ŠKOLSKA RAZINA	ŽUPANIJSKA RAZINA	DRŽAVNA RAZINA
1.	LiDraNo - literarno, novinarsko i dramsko-scensko stvaralaštvo	do 15. siječnja; od 20. do 21. siječnja - općinska i gradska	od 3. do 7. veljače (od ponedjeljka do petka)	od 23. do 27. ožujka
2.	Natjecanje iz hrvatskoga jezika	5. veljače (petak)	5. ožujka (srijeda)	od 6. do 8. svibnja
3.	Natjecanje iz engleskoga jezika	22. siječnja (srijeda)	26. veljače (srijeda)	od 22. do 24. travnja
4.	Natjecanje iz njemačkoga jezika	4. veljače (utorak)	4. ožujka (utorak)	od 22. do 24. travnja
5.	Natjecanje iz francuskoga jezika	24. siječnja (petak)	28. veljače (petak)	od 6. do 8. travnja
6.	Natjecanje iz talijanskoga jezika	24. siječnja (petak)	28. veljače (petak)	od 6. do 8. travnja
7.	Natjecanje iz španjolskoga jezika	24. siječnja (petak)	28. veljače (petak)	od 6. do 8. travnja
8.	Natjecanje iz latinskoga i grčkoga jezika	28. siječnja (utorak)	25. veljače (utorak)	od 9. do 11. travnja

9.	Natjecanje iz matematike	27. siječnja (ponedjeljak)	18. veljače (utorak)	od 2. do 4. travnja
10.	Natjecanje i smotra iz fizike	23. siječnja (četvrtak)	27. veljače (četvrtak)	od 5. do 8. svibnja
11.	Natjecanje iz kemije	12. veljače (srijeda)	13. ožujka (četvrtak)	od 9. do 12. travnja
12.	Natjecanje i smotra iz biologije	14. veljače (petak)	14. ožujka (petak)	od 6. do 9. travnja
13.	Natjecanje iz geografije	7. veljače (petak)	6. ožujka (četvrtak)	od 7. do 9. svibnja
14.	Natjecanje iz astronomije	4. veljače (utorak)	7. ožujka (petak)	od 22. do 25. travnja
15.	Natjecanje iz informatike - računalstva	21. siječnja (utorak) u 9.00 sati LOGO za osnovne škole u 9.00 sati PASCAL/C/C++ za srednje škole u 14.30 sati BASIC/PYTHON/PASCAL/C/C++ za osnovne škole u 13.00 sati Osnove informatike za osnovne škole u 13.00 sati Osnove informatike za srednje škole prezentacija softverskih	21. veljače (petak) u 9.00 sati LOGO za osnovne škole u 9.00 sati PASCAL/C/C++ za srednje škole u 14.30 sati BASIC/PYTHON/PASCAL/C/C++ za osnovne škole u 13.00 sati Osnove informatike za osnovne škole u 13.00 sati Osnove informatike za srednje škole prezentacija softverskih	od 17. do 20. ožujka (ponedjeljak – četvrtak)

		radova – po odluci školskog povjerenstva	radova – po odluci županijskog povjerenstva	
16.	Natjecanje iz povijesti	6. veljače (četvrtak)	7. ožujka (petak)	od 9. do 11. travnja
17.	Natjecanje iz logike i filozofije	11. veljače (utorak)	12. ožujka (srijeda)	od 23. do 25. travnja
18.	Natjecanje iz vjeronauka - vjeronaučna olimpijada	24. siječnja (petak)	19. veljače (srijeda)	od 2. do 4. travnja
19.	Smotra projekata iz Građanskog odgoja i obrazovanja; Smotra projekata, Simulirana suđenja, Simulirana sjednica Hrvatskog sabora za učenike srednjih škola	do 17. veljače (ponedjeljak)	do 31. ožujka (ponedjeljak)	19. svibnja; 8. ožujka, 12. svibnja
20.	56. natjecanje mladih tehničara	od 11. do 14. veljače (od utorka do petka)	7. ožujka (petak)	od 2. do 4. travnja
21.	Natjecanje učenika osnovnih škola u poznavanju prometnih pravila i upravljanja biciklom - Sigurno u prometu	do 7. travnja (ponedjeljak)	do 7. svibnja (srijeda)	od 20. do 23. svibnja

22.	LIK 2014. - Natjecanje i izložba učenika osnovnih i srednjih škola u području vizualnih umjetnosti i dizajna	31. siječnja (petak)	28. veljače (petak)	od 28. do 30. travnja
23.	52. hrvatsko natjecanje učenika i studenata glazbe i plesa		od 5. do 16. ožujka (od srijede do nedjelje)	od 27. do 29. ožujka (zborovi); od 5. do 12. travnja (solisti i ples); od 3. do 6. prosinca (komorni sastavi)
24.	57. glazbene svečanosti hrvatske mladeži		do 7. travnja (ponedjeljak)	7. i 8. svibnja
25.	Smotra hrvatskoga školskog filma			od 18. do 20. rujna
26.	Natjecanje mladih Hrvatskoga Crvenoga križa	15. ožujka (subota)	5. travnja (subota)	9. i 10. svibnja
27.	Smotra i natjecanje hrvatskih GLOBE škola		11. ožujka (utorak)	od 14. do 16. svibnja
28.	Natjecanje u debati		do 25. veljače (utorak)	4. i 5. travnja
29.	Škola stvaralaštva „Novigradsko proljeće“			od 5. do 12. travnja

30.	Mala glagoljska akademija „Juri Žakan“			od 29. lipnja do 6. srpnja
31.	Opisujemo sustave	prijava sa sažetkom rada do 17. prosinca 2013. (utorak)	primanje završenih radova do 21. veljače (petak)	21. ožujka
NATJECANJA I SMOTRE POD POKROVITELISTVOM AGENCIJE ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE				
32.	Domijada		do 25. travnja (petak)	9. i 10. svibnja
33.	26. Smotra učeničkih zadruga RH-a		do 25. travnja (petak)	od 23. do 25. svibnja
34.	Ponos Domovine - učenici srednjih škola	eliminacijska natjecanja 6. i 13. ožujka / polufinalna 5. travnja	finalno natjecanje od 1. do 3. svibnja	
	Volim domovinu - učenici 7. i 8. razreda	eliminacijska natjecanja 8. i 15. svibnja	finalno natjecanje 24. svibnja	